

SİNAN KUZUCU
Y A Y I N L A R I

SİNAN KUZUCU YAYINLARI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ BİRİMİ

SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK
ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA İLİŞKİN

SAYISAL BÖLÜM **2026**

Adı ve Soyadı : .....
Sınıfı / Şubesi : .....
Öğrenci Numarası : .....

DERS ADI	SORU SAYISI	TOPLAM SORU SAYISI	SINAV SÜRESİ (DAKİKA)
MATEMATİK	20	40	80
FEN BİLİMLERİ	20		

HAZİRAN 2026

Saat : 11.30

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Sınıf öğrenci yoklama listesinde belirtilen sınıfta ve sıra numarasında oturunuz.
2. Cevap kâğıdındaki kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol ediniz. Bilgiler size ait değilse veya cevap kâğıdı kullanılmayacak durumdaysa sınav görevlilerine bildiriniz.
3. Kitapçık türünü cevap kâğıdındaki ilgili alana kodlayınız.
4. Cevap kâğıdı üzerindeki kodlamaları kurşun kalemle yapınız.

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE
KİTAPÇIĞIN ARKA KAPAĞINDAKİ
UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

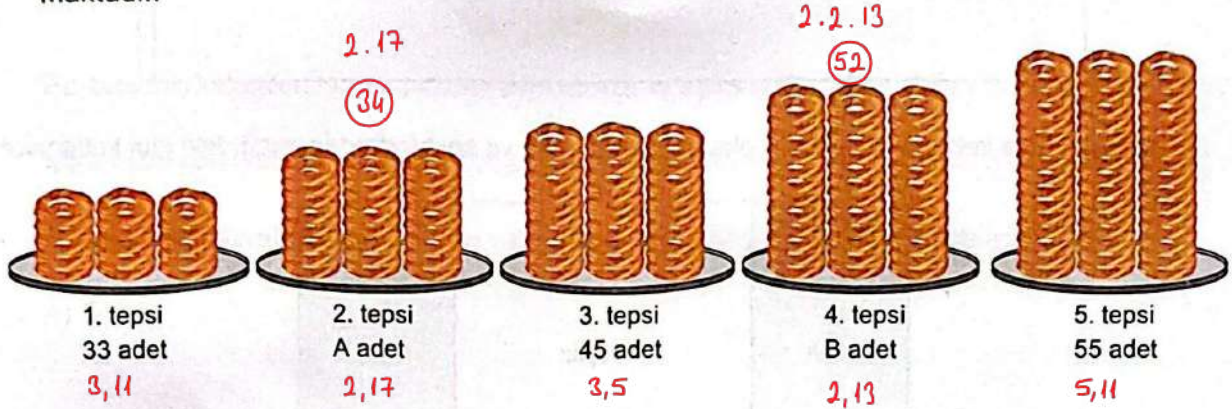

SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA İLİŞKİN MERKEZİ SINAV

MATEMATİK

1. Bu testte 20 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdına işaretleyiniz.

1. Aşağıdaki beş tepsiye simit konmuştur. Bu tepsilere simit sayıları soldan sağa doğru artmaktadır.

1. tepside 33 adet, 2. tepside A adet, 3. tepside 45 adet, 4. tepside B adet ve 5. tepside 55 adet simit vardır.

- 2. tepsideki simit sayısı, 1 ve 3. tepsideki simit sayıları ile aralarında asaldır.
  - 4. tepsideki simit sayısı, 3 ve 5. tepsideki simit sayıları ile aralarında asaldır.
- Handwritten red note: } sayıların asal çarpanlarına bakmamız gerek.*

2 ve 4. tepsilere simit sayıları aralarında asal olmadığına göre A + B toplamı aşağıdaki-lerden hangisi olabilir? $\rightarrow 34 + 52 = 86$

A) 83

B) 86

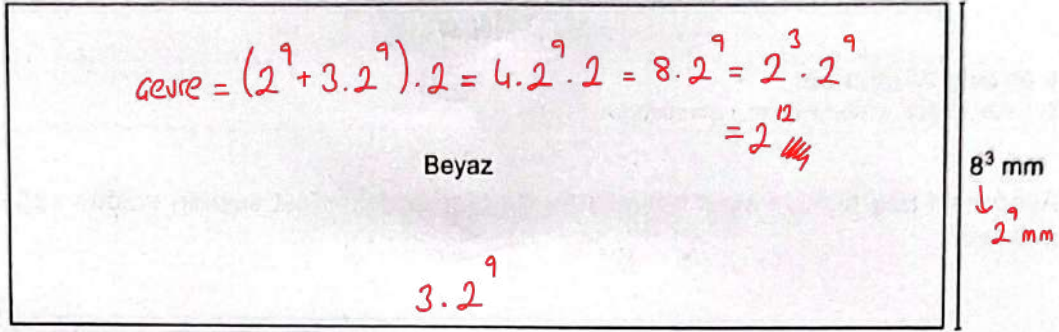
C) 93

D) 96

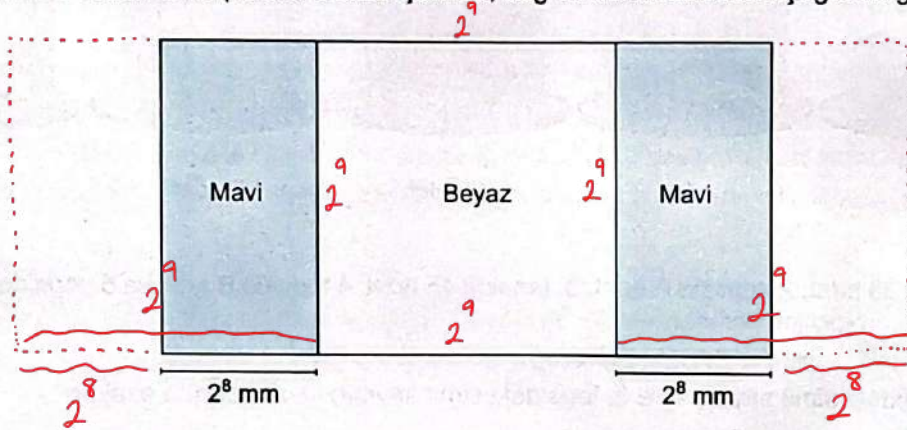

2. Aşağıda verilen ön yüzü beyaz, arka yüzü mavi olan dikdörtgen biçimindeki kâğıdın kısa kenar uzunluğu 8^3 mm'dir.

Bu kâğıt, kısa kenarlarına paralel olacak şekilde, sağ ve sol tarafından aşağıdaki gibi katlanıyor.

Kâğıt katlandığında oluşan beyaz bölge, kare biçimindedir.

Buna göre başlangıçtaki kâğıdın çevre uzunluğu kaç milimetredir?

A) 2^{10}

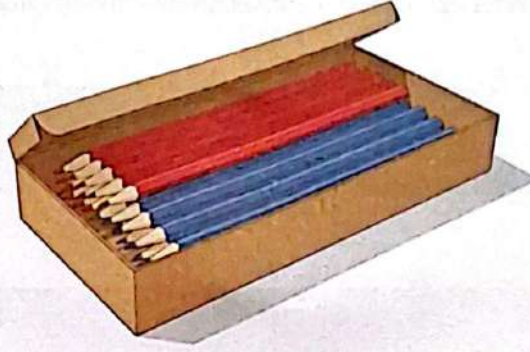
B) 2^{11}

C) 2^{12}

D) 2^{13}

3. Aşağıdaki kutuda bulunan 240 kalemde 132'si mavi, kalanlar kırmızıdır.

$$\text{ebob}(132, 108) = 12$$

1 kutudaki
max. kalem sayısı

Bu kutudaki kalemler, her bir pakette aynı renkte ve eşit sayıda kalem olacak şekilde paketleniyor.

Mavi kalemlerin her bir paketi 45 TL'den, kırmızı kalemlerin her bir paketi ise 30 TL'den satılıyor.

Buna göre kalemlerin tamamının satışından en az kaç TL gelir elde edilir?

A) 785

B) 765

C) 735

D) 718

$$\frac{132}{12} = 11 \text{ kutu mavi}$$

$$11 \cdot 45 = 495 \text{ TL}$$

$$\frac{108}{12} = 9 \text{ kutu kırmızı}$$

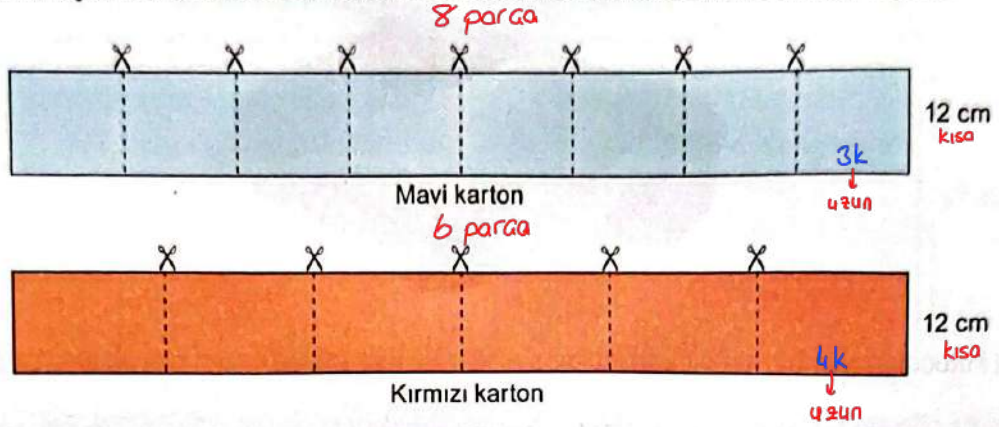
$$9 \cdot 30 = 270 \text{ TL}$$

$$\begin{array}{r} + \\ \hline \text{toplam} \\ 765 \text{ TL} \end{array}$$

4. Aşağıda biri mavi, diğeri kırmızı, kısa kenar uzunlukları 12 cm olan, dikdörtgen biçiminde eş iki karton verilmiştir. Kartonların uzun kenar uzunlukları santimetre cinsinden tam sayıdır.

Bu kartonlar; kısa kenarlarına paralel olacak şekilde, yukarıda belirtilen yerlerinden kesilerek kendi içinde eş dikdörtgen parçalara ayrılıyor.

Kesik parçaların her birinin uzun kenar uzunlukları santimetre cinsinden tam sayı ve kısa kenar uzunlukları 12 cm'dir.

Buna göre elde edilen kırmızı parçalardan birinin bir yüzünün alanı, mavi parçalardan birinin bir yüzünün alanından en az kaç santimetrekare fazladır? $\rightarrow 240 - 180 = 60$

A) 36

B) 48

C) 60

D) 72

$\text{ekok}(6,8) = 24 \rightarrow \text{uzun kenar } 24\text{'ün katı olmalıdır. "24k" diyelim}$

☆ Mavi parçayı incelersek, 12'nin kısa kenar olabilmesi için "k" değerine en az

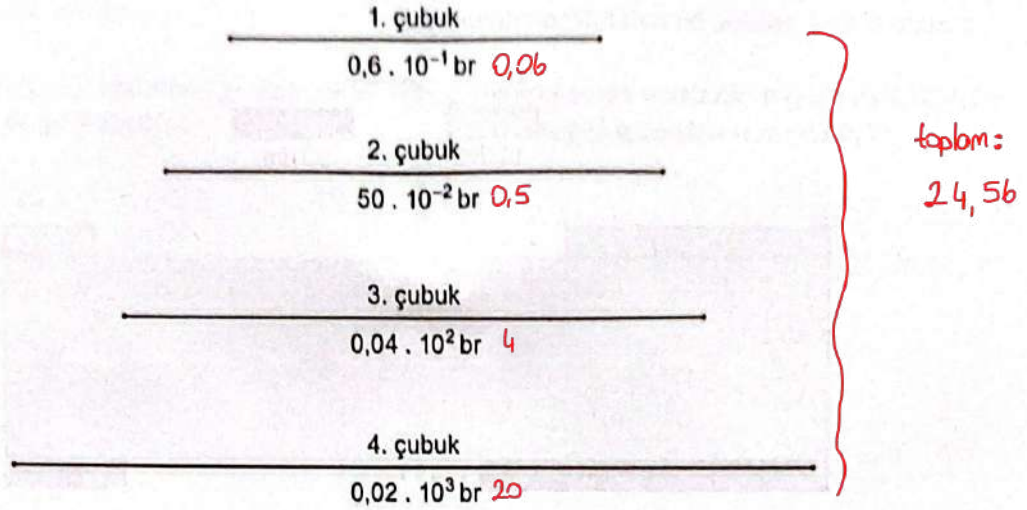
5 denemiş gerektiğini görüldü.

→ kırmızı

 12
 15
 $\text{alan} = 180$

mavi

 12
 20
 $\text{alan} = 240$

5. Aşağıda, dört çubuk ve bu çubukların uzunlukları verilmiştir.

Bu çubuklar, uç uca eklenerek yeni bir çubuk elde ediliyor. Daha sonra, elde edilen yeni çubuk, dört eş parçaya ayrılıyor.

Buna göre son durumda elde edilen parçalardan birinin, birim cinsinden uzunluğunun çözümlenmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

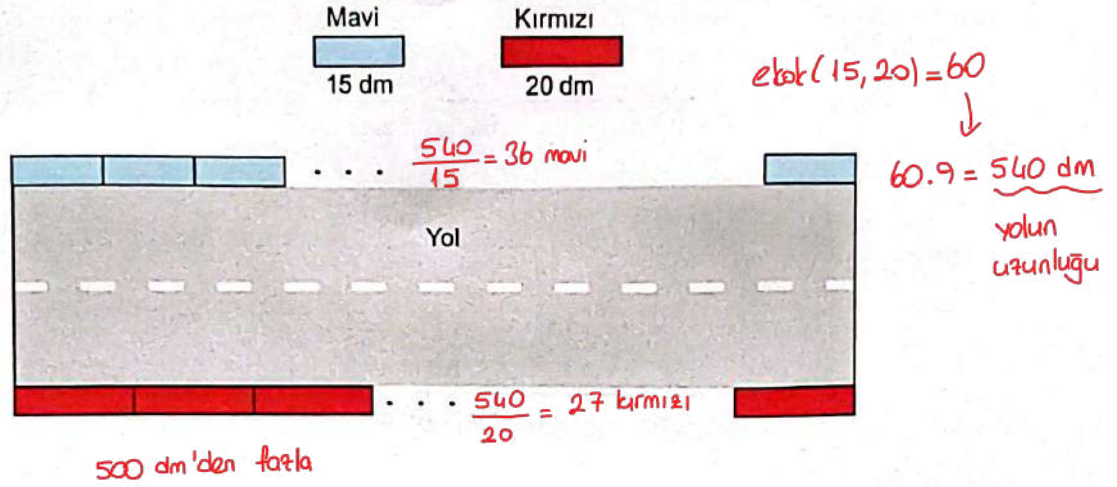
- A) $5 \cdot 10^1 + 6 \cdot 10^{-1} + 4 \cdot 10^{-2}$
 B) $6 \cdot 10^1 + 1 \cdot 10^0 + 4 \cdot 10^{-2}$
 C) $5 \cdot 10^0 + 6 \cdot 10^{-1} + 4 \cdot 10^{-2}$
 D) $6 \cdot 10^0 + 1 \cdot 10^{-1} + 4 \cdot 10^{-2}$

$$\frac{24,56}{4} = 6,14$$

$$= 6 \cdot 10^0 + 1 \cdot 10^{-1} + 4 \cdot 10^{-2}$$

6. Aşağıdaki doğrusal yolun bir kenarına, 15 dm uzunluğundaki mavi kaldırım taşları; diğer kenarına ise 20 dm uzunluğundaki kırmızı kaldırım taşları, görseldeki gibi başlangıç ve bitiş noktaları aynı hizada olacak şekilde bir sıra hâlinde döşeniyor.

Yolun uzunluğu, 50 metreden fazladır ve aynı renk kaldırım taşları özdeşdir.

Buna göre bu yolun kenarlarına döşenen mavi kaldırım taşı sayısı, kırmızı kaldırım taşı sayısından en az kaç fazladır? $36 - 27 = 9$

A) 9

B) 12

C) 16

D) 18

7. Aşağıdaki dikdörtgenin kenar uzunlukları, birim cinsinden verilmiştir.

$$8000 \cdot 10^{-1} \text{ br} = 8 \cdot 10^2$$

$$\text{ALAN} = 8 \cdot 10^2 \cdot 12 \cdot 10^{-6} = 96 \cdot 10^{-4} = 0,96 \cdot 10^{-2}$$

$$0,12 \cdot 10^{-4} \text{ br} = 12 \cdot 10^{-6}$$

Bu dikdörtgenin alanı $0,96 \cdot 10^x$ birimkare olduğuna göre x kaçır?

A) -2

B) -3

C) -4

D) -5

8. 7A ve 28, aralarında asal olan iki basamaklı doğal sayılardır.

Buna göre A'nın alabileceği kaç farklı doğal sayı değeri vardır?

- A) 4 B) 3 C) 2 D) 1

71 } Bu sayılar 28 ile aralarında asaldır.
73 }
75 }
79 } A = 1, 3, 5, 9 değerlerini alabilir.

10. $A = 2^3 \cdot 3 \cdot 5^4$
 $B = 2^2 \cdot 3^2 \cdot 7$

Yukarıda verilenlere göre EKOK(A, B) aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $2^3 \cdot 3$ B) $2^3 \cdot 3^2 \cdot 5^4 \cdot 7$
C) $2^2 \cdot 3^2 \cdot 5^4 \cdot 7$ D) $2^3 \cdot 3 \cdot 5^4 \cdot 7$

9. $16^4 \cdot 125^3$ işleminin sonucu kaç basamaklı bir doğal sayıdır?

- A) 10 B) 11 C) 12 D) 13

5 ve 7 $\frac{5 \cdot 7}{5 \cdot 7 = 35}$ 2, 3 ve 7 $\frac{2 \cdot 3 \cdot 7}{2 \cdot 3 \cdot 7 = 42}$ $\rightarrow 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 7 = 84$

1.35	1.42	1.84
2.21	2.21	2.42
3.14	3.14	3.28
4.7	4.7	4.21
		5.14
		6.14
		7.12

11. Aşağıdakilerden hangisi asal çarpanları toplamı 12 olan, iki basamaklı bir doğal sayının pozitif tam sayı çarpan sayısına eşit olamaz?

- A) 4 ✓ B) 8 ✓ C) 10 D) 12 ✓

35

42

84

12. Aşağıda verilen Şekil 1'deki tablonun zemine uzaklığı 85 cm, tavana uzaklığı 62 cm'dir. Bu tablo, Şekil 2'deki gibi bir miktar aşağı kaydırılarak sabitleniyor. Tablo, iki durumda da zemine paraleldir.

Şekil 2'de, tablonun zemine uzaklığı ile tavana uzaklığının santimetre cinsinden değerleri aralarında asaldır.

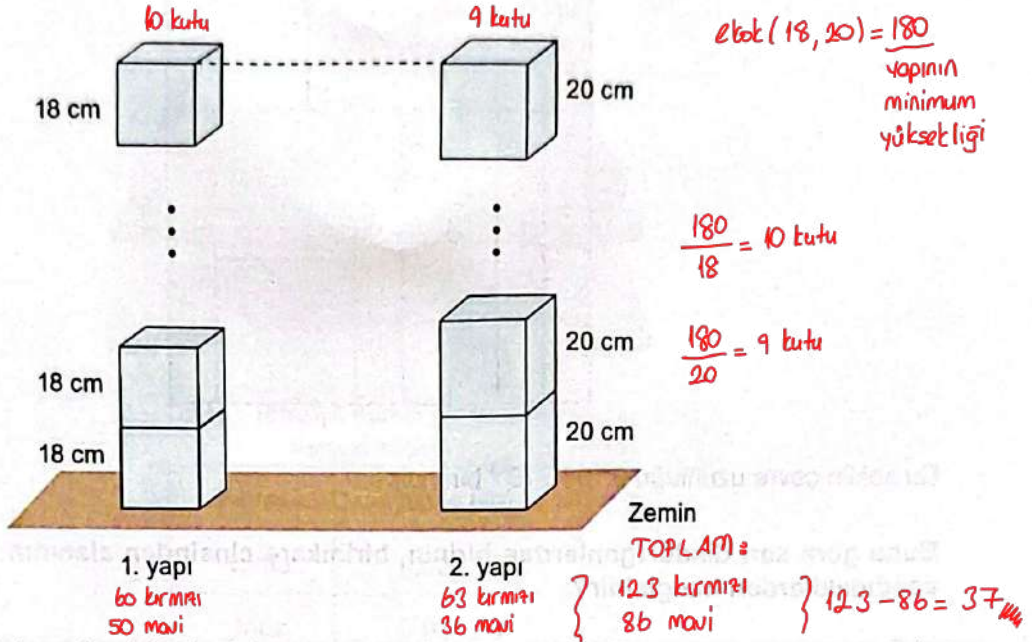
Şekil 2'de, tablonun zemine uzaklığı, tavana uzaklığından fazladır.

Buna göre, Şekil 2'de tablonun zemine olan uzaklığının, tavana olan uzaklığından farkının santimetre cinsinden değeri aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A) 5	B) 7	C) 13	D) 17
71'e 76	70'e 77	67'ye 80	65'e 82
aralarında asal	aralarında asal	aralarında asal	aralarında asal
	DEĞİL		

13. Aşağıda verilen 1. yapı, yüksekliği 18 cm olan küp şeklindeki kutular; 2. yapı, yüksekliği 20 cm olan küp şeklindeki kutular üst üste konularak oluşturulmuştur. 1. yapının yüksekliği, 2. yapının yüksekliğine eşittir.

1. yapıdaki kutuların her birinde 6 kırmızı, 5 mavi top; 2. yapıdaki kutuların her birinde 7 kırmızı, 4 mavi top vardır.

Buna göre bu yapıları oluşturan kutuların içindeki toplam kırmızı top sayısı, toplam mavi top sayısından en az kaç fazladır?

A) 20

B) 37

C) 58

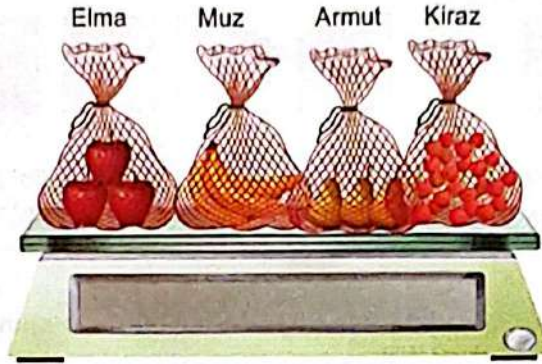
D) 74

16. Aşağıdaki teraziye birer miktar elma, muz, armut ve kiraz konmuştur. Teraziye konan elma, muz ve kirazın kilogram cinsinden kütleleri tabloda verilmiştir.

Tablo : Teraziye Konan Elma, Muz ve Kirazın Kütlesi

Meyve	Kütle (kg)
Elma	$0,02 \cdot 10^3$
Muz	$0,03 \cdot 10^2$
Kiraz	$80 \cdot 10^{-2}$

20
3
98
} toplam
23,8

Teraziye konan meyvelerin kilogram cinsinden kütleleri toplamının çözümlenmiş hâli aşağıda verilmiştir.

$$2 \cdot 10^1 + 8 \cdot 10^0 + 5 \cdot 10^{-2} = 28,05$$

Buna göre teraziye konan armutun kilogram cinsinden kütlesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) $4,25 \cdot 10^{-2}$

B) $3,25 \cdot 10^{-2}$

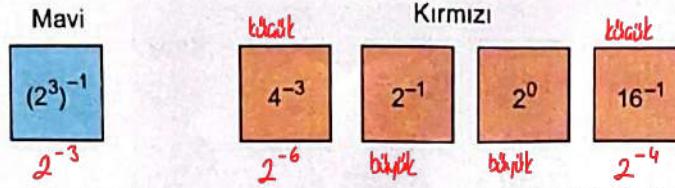
C) $32,5 \cdot 10^{-1}$

D) $42,5 \cdot 10^{-1}$

$28,05 - 23,8 = 4,25$ armut olmalı

17. Aşağıda, sadece ön yüzlerinde birer üslü ifade yazılı olan bir mavi, dört kırmızı kart verilmiştir.

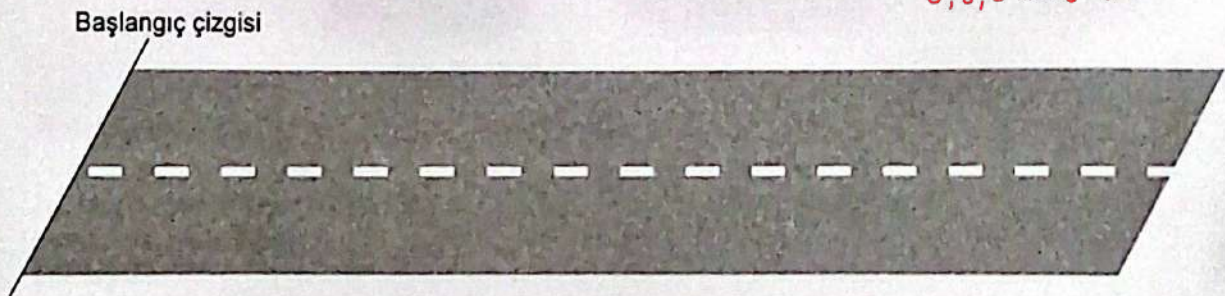
$$\left. \begin{array}{l} 2^{-1} \cdot 2^0 = 2^{-1} \\ 2^{-4} \cdot 2^{-6} = 2^{-10} \end{array} \right\} \frac{2^{-1}}{2^{-10}} = 2^9$$

Kırmızı kartlardan, üzerindeki üslü ifade, mavi kartın üzerindeki üslü ifadeden büyük olanlar bir gruba, küçük olanlar başka bir gruba ayrılıyor. Daha sonra aynı gruptaki üslü ifadeler, kendi aralarında çarpılarak iki üslü ifade elde ediliyor.

Buna göre elde edilen üslü ifadelerden büyük olan, küçük olanın kaç katıdır?

A) 2^6 B) 2^7 C) 2^8 D) 2^9

18. Aşağıda gösterilen 1 kilometre uzunluğundaki doğrusal yolun bir kenarına, başlangıç çizgisine uzaklığı metre cinsinden 2'nin doğal sayı kuvvetine eşit olan noktalara çam ağacı; diğer kenarına, başlangıç çizgisine uzaklığı metre cinsinden 3'ün doğal sayı kuvvetine eşit olan noktalara meşe ağacı dikilecektir.

$$10 \cdot 7 = 17$$

Buna göre bu yolun iki kenarına dikilen çam ve meşe ağaçlarının toplam sayısı kaçtır?

A) 15

B) 16

C) 17

D) 19

19. Aşağıdaki 1. torbanın içinde sarı boncuklar, 2. torbanın içinde kırmızı boncuklar vardır.

1. torba

2. torba

216

256

$$\text{ebob}(216, 256) = 8$$

Sarı boncuk torbası

Kırmızı boncuk torbası

$$\frac{216 + 256}{8} = \frac{472}{8} = 59$$

- 1. torbadaki boncuk sayısı, 6'nın pozitif tam sayı kuvvetine eşit, üç basamaklı bir doğal sayıdır. $6^3 = 216$
- 2. torbadaki boncuk sayısı, 4'ün pozitif tam sayı kuvvetine eşit, üç basamaklı bir doğal sayıdır. $4^4 = 256$

Bu torbadaki boncuklar, birbirine karıştırılmadan her bir kutuda eşit sayıda ve aynı renk boncuk olacak şekilde kutulara konacaktır.

Bunun için kullanılacak kutu sayısı en az kaçtır?

A) 27

B) 36

C) 47

D) 59

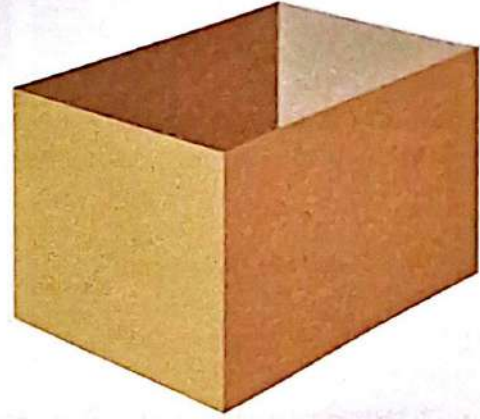
20. Aşağıdaki 1. kutuda bir miktar top vardır, 2. kutu boştur.

1. kutudaki top sayısının kendisi hariç en büyük iki çarpanı 21 ve 35'tir.

1.105
3.35 ✓
5.21 ✓
7.15

1. kutu

2. kutu

1. kutudan, içindeki top sayısının kendisi hariç en büyük üç çarpanının toplamı kadar top alınıp 2. kutuya konuyor.

Buna göre son durumda 71 2. kutudaki top sayısı, 34 1. kutudaki top sayısından kaç fazladır?

A) 37

B) 34

C) 32

D) 30

$$71 - 34 = 37$$

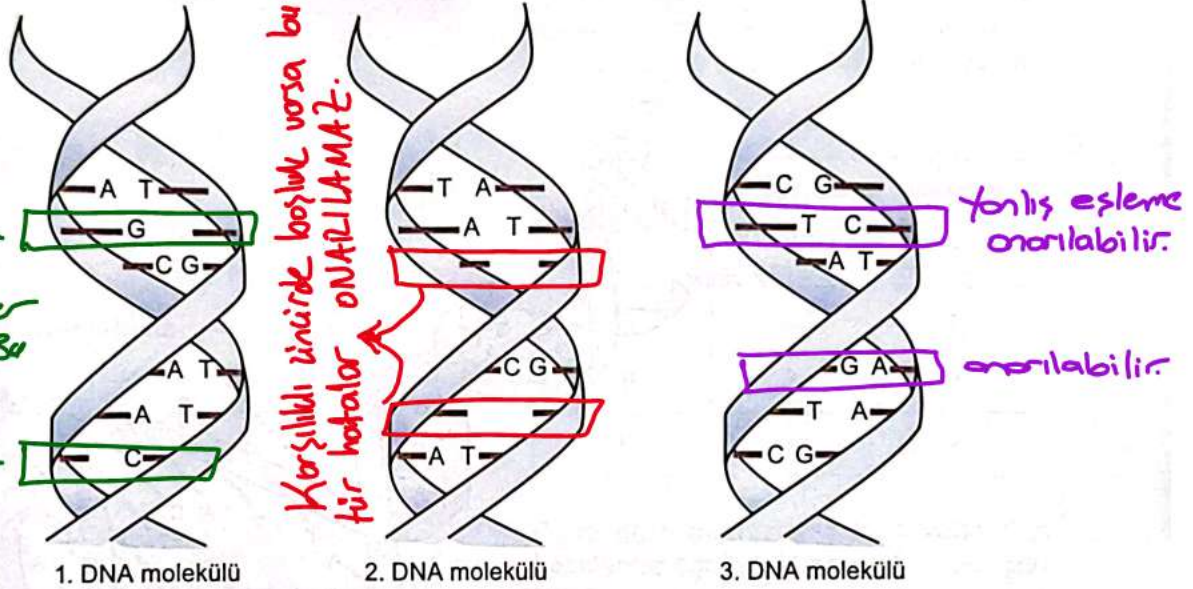

SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA İLİŞKİN MERKEZİ SINAV

FEN BİLİMLERİ

1. Bu testte 20 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdına işaretleyiniz.

1. Aşağıdaki şekillerde, farklı canlılara ait hücrelerde bulunan DNA moleküllerinin, çeşitli nedenlerle hasar görmüş biçimleri verilmiştir.

- 1 ve 3. DNA molekülünde meydana gelen hasar, canlının genetik yapısını etkilememiş ancak
2. DNA molekülünde meydana gelen hasar, canlının genetik yapısını değiştirmiştir.

onarılmayan hatalar mutasyona sebep olur.

Buna göre,

- I. DNA'nın tek zincirinde oluşan hasarlar onarılabilir.
- II. Karşılıklı nükleotidlerin eksik olması, mutasyona sebep olur.

- III. DNA molekülünde yanlış nükleotidlerin eşlenmesi, canlının yalnızca fenotipinin değişmesine sebep olur.

Genetik yapıyı da bozar, hem fenotip hem genotip etkiler.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

2. Hücre bölünmesi öncesinde DNA molekülü kendini eşler. Kendini eşlemeye başlayan bir DNA molekülünün bir kısmında eşlemenin tamamlanmadığı bölge ve eşlemenin tamamlandığı bölge işaretlenerek modelde gösterilmiştir.

1. zincir

2. zincir

Yeni zincirler:

1. zincirin karşısına
1. yeni zincir2. zincir karşısına
2. yeni zincir gelir
ve nükleotit dizilişleri
farklıdır.Eşlemenin
tamamlanmadığı
bölgeEşlemenin
tamamlandığı
bölge

Yeni zincirler

DNA fermuar
gibi açılır. Açılan
zincirlerin karşısına yeni
zincirler dizilir.

Buna göre, kendini hatasız eşlediği bilinen bu DNA molekülüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- ☒ A) Eşleme başlamadan önce DNA belirli bölgelerinden fermuar gibi açılır.
- ☒ B) Eşlemenin tamamlanmadığı bölgedeki karşılıklı zincirlerin nükleotid dizilimi birbirinden farklıdır.
- ☒ C) Eşleme tamamlandığında yeni oluşan DNA'ların her bir zinciri eski ve yeni sentezlenen zincirin bir karışımını içerir. *Kalip zincirlerin karşısına yeni zincirler dizilir. Eski ve yeni sentezi bir zincir değil.*
- ☒ D) DNA'nın iki zincirinin her biri tamamlayıcı yeni bir zincir sentezi için kalıp olarak görev alır.

3. Bezelyelerde boy uzunluğunun kalıtımıyla ilgili yapılan üç çaprazlama şu şekildedir:

II. çaprazlama

Bezelyelerde uzun boy özelliği, kısa boy özelliğine baskın olduğuna göre bu çaprazlamaların hangilerinde farklı fenotipde bezelyeler elde edilebilir?

- A) Yalnız II ☒
- B) Yalnız III ☐
- C) I ve II ☒
- D) I ve III ☐

4. K, L ve M bezelyelerinin çiçek rengi yönünden genotipleri aşağıda verilmiştir.

K: Çiçek rengi yönünden farklı aleller içerir Aa
 L: Çiçek rengi yönünden aynı alelleri içerir $AA-aa$
 M: Çiçek rengi yönünden aynı alelleri içerir $aa-AA$

K, L ve M bezelyeleri kullanılarak Mendel Kanunlarına uygun ayrı ayrı üç farklı çaprazlama yapılıyor. Çaprazlama sonucu oluşan bezelyelere ait özellikler tabloya kaydediliyor.

Çaprazlama	Çaprazlama sonuçları	
	Genotip çeşidi	Fenotip çeşidi
$K \times L$	2	1
$K \times M$	2	2
$K \times K$	3	2

Buna göre çaprazlamalarda kullanılan bezelyeler aşağıdakilerden hangisi olabilir?

	I	II	III
A) ☒	$K \times L$	$K \times M$	$K \times K$
B) ☐	$L \times M$	$K \times L$	$L \times L$
C) ☐	$K \times M$	$L \times M$	$K \times K$
D) ☐	$K \times L$	$K \times K$	$L \times L$

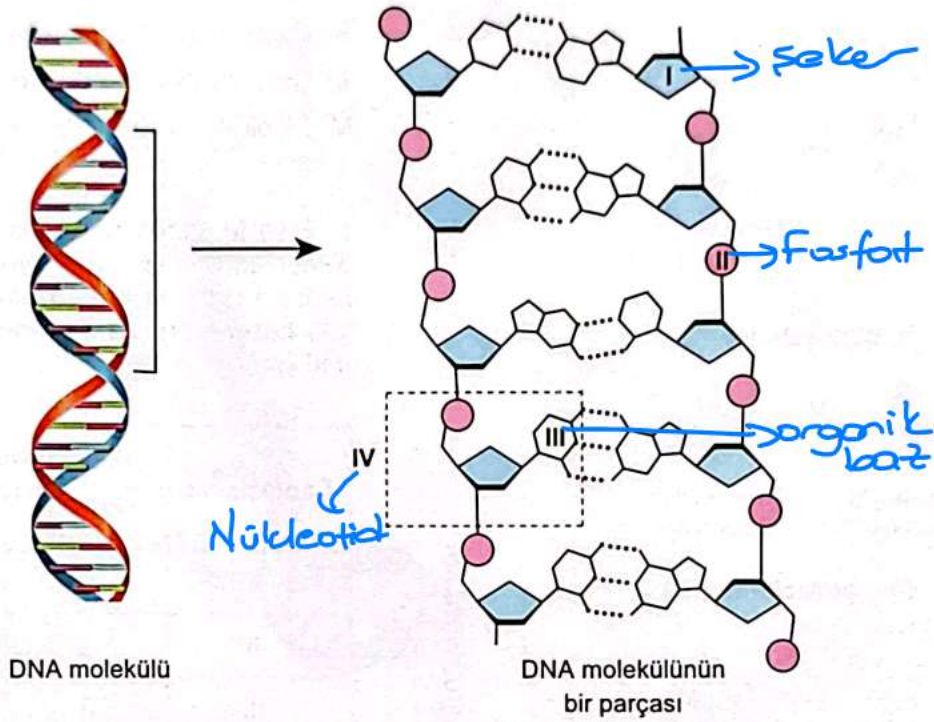
1 = $K \times L = Aa \times AA \rightarrow AA, Aa, Aa, AA$
 2 genotip 1 fenotip

2 = $K \times M = Aa \times aa = Aa, aa, Aa, aa$
 2 genotip 2 fenotip

3 = $K \times K = Aa \times Aa = AA, Aa, Aa, aa$
 3 genotip 2 fenotip

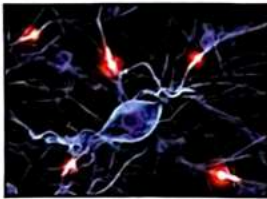

5. Bir öğrenci, sınıfta DNA molekülü ile ilgili yaptığı sunumda, tahtaya DNA molekülüne ait bir parçanın görselini yansıtıyor.

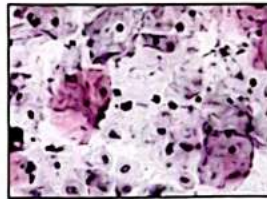

Öğrencinin DNA molekülü parçasında gösterdiği numaralanmış yapılar ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi doğrudur?

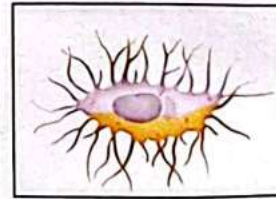
- A) IV numaralı yapı, tek başına belirli kalıtsal özelliklerin ortaya çıkmasını sağlar. *Kalıtsal özellikleri genler ortaya çıkarır. Tek başına nükleotit yapamaz.*
- B) I numaralı yapı, nükleotid çeşitlerinde farklılık oluşturur. *Her nükleotitte 1 adet bulunur.*
- C) IV numaralı yapı, ismini III numaralı yapıdan alır.** *Nükleotit yapısındaki organik baz (A, T, C, G) nükleotide ismini verir.*
- D) I ve II numaralı yapıların sayılarının toplamı, IV numaralı yapının sayısına eşittir. *4. numaralı yapının sayısı 1. veya 2. eşit olabilir. Toplam fosfat ve şeker sayısına eşittir.*
6. Bir araştırmacı, aynı canlıya ait farklı dokulardan hücre örnekleri alıyor. Hücrelerin DNA dizilişlerini çıkarıp birbiriyle karşılaştırıyor.

Sinir hücresi

Deri hücresi

Kemik hücresi

Araştırmacı, yaptığı karşılaştırmada,

- I. DNA zincirindeki nükleotid dizilişlerinin aynı olduğu
- II. DNA zincirindeki nükleotid çeşitlerinin aynı olduğu
- III. DNA zincirindeki nükleotid sayılarının farklı olduğu
- nükleotit sayıları aynıdır.*
- sonuçlarından hangilerine ulaşmıştır?

A) I ve II

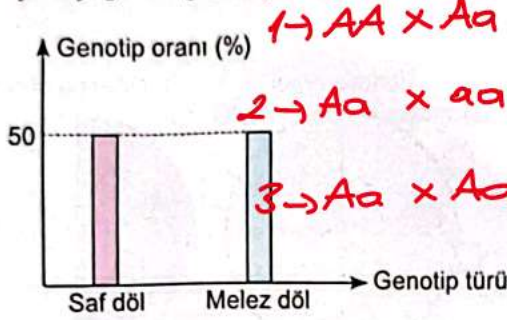
B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

7. Tohum rengi bakımından fenotipleri bilinmeyen iki bezelye çaprazlandığında sonraki nesilde oluşabilecek genotip olasılıkları için aşağıdaki grafik çizilmiştir.

Buna göre çaprazlanan bezelyeler için,

1. Durumda biri homozigot baskın diğeri olabilir. Çekinik alel ihtimalde bulunmayabilir.

- X I. Tohum rengi bakımından ikisi de en az bir tane çekinik alel bulundurur.
- X II. Tohum rengi bakımından farklı genotipe sahiptirler. Aynı genotip olabilir. İki melezin çaprazlanması.
- ✓ III. Tohum rengi bakımından en az bir tanesi baskın fenotipe sahiptir.

Mutlaka biri melez veya saf (baskın) olur. Fenotip baskın özellik birinde bulunur. Bilgilerinden hangileri kesinlikle doğrudur?

- A) Yalnız I
C) I ve II

- B) Yalnız III
D) II ve III

$$1 = AA \times Aa = AA, Aa, Aa, aa$$

%50 saf baskın
%50 melez

$$2 = Aa \times aa = Aa, Aa, aa, aa$$

%50 melez
%50 saf

$$3 = Aa \times Aa = AA, Aa, Aa, aa$$

%50 melez
%50 saf

8. Bir araştırmacı, bezelyelerle Mendel Kanunlarına uygun bazı çaprazlamalar yapıyor.

Bu çaprazlamalardan;

- 3 farklı genotip oluşmuştur. → A
- Tek çeşit genotip oluşmuştur. → D
- Çekinik karakterler oluşmamıştır. → B
- Sadece melez bireyler oluşmuştur.

sonuçlarını çıkarmıştır.

Buna göre aşağıdaki çaprazlamalardan hangisi yapılmamıştır?

- ✓ A) Ee x Ee
C) Ee x ee

- ✓ B) EE x Ee
✓ D) EE x ee

$$Ee \times Ee$$

EE Ee Ee ee
%50 melez (Ee)
%25 homozigot baskın
%25 homozigot çekinik
3 farklı genotip oluşur

$$EE \times Ee$$

EE Ee
%50 melez
%50 saf baskın
Tek fenotip oluşur

$$EE \times ee$$

Ee Ee Ee Ee
%100 melez (Ee)
Tek genotip tek fenotip oluşur.

$$Ee \times ee$$

Ee ee
%50 melez (Ee)
%50 saf çekinik (ee)
iki farklı fenotip ve genotip oluşur.

9. Aşağıdaki tabloda, altı farklı canlı türüne ait kromozom sayıları verilmiştir.

Canlı	Kromozom sayısı
Eğrelti otu	500
Buğday	42
Denizyıldızı	94
İnsan	46
Kızıl tilki	38
Moli balığı	46

Bu tabloya bakılarak canlılarla ilgili,

- I. Kromozom sayısı, canlılar için ayırt edici bir özelliktir. *Farklı canlılarda aynı sayıda olabilir. İnsan moli balığı, kurbağası kitiyesi = 46 kromozomlu*
- II. Bir canlıya ait kromozom sayısı, aynı tür içindeki her bireyde farklılık gösterir. *Aynı türün sağlıklı tüm bireylerinde aynı sayıda olmalı tüm gövrecinler 16 tüm insanlar 46 kromozomludur (istisna durumlar hariç)*
- III. Canlıların kromozom sayılarının fazla olması, gelişmişlik düzeylerinin göstergesi değildir.

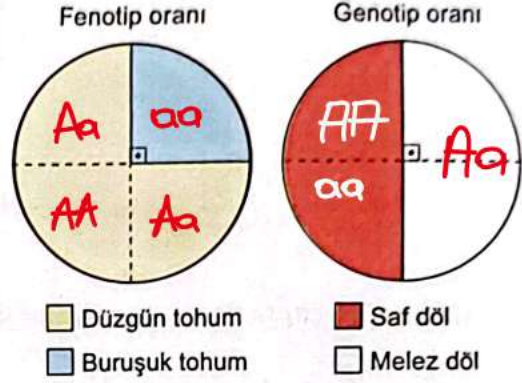
Yorumlarından hangileri kesinlikle doğrudur?

- A) Yalnız III
C) II ve III

- B) I ve II
D) I, II ve III

→ Kromozom sayısı canlıların gelişmişlik düzeyi veya dış görünüşü hakkında bilgi vermez.

10. Aşağıda, Mendel Kanunlarına uygun olarak yapılan çaprazlama sonucunda, birinci kuşakta elde edilen bezelyelerin fenotip ve genotip oranını gösteren pasta grafiği verilmiştir.

Bezelyelerde düzgün tohum alelinin, buruşuk tohum aleline baskın olduğu bilindiğine göre bu çaprazlama ile ilgili,

- I. Çaprazlanan bezelyelerin her ikisinde de çekinik alel bulunur. *Çaprazlanan bezelyelerin ikisi melez (Aa) olmalı ki fenotipinde %75 düzgün %25 buruşuk olsun. Aa bireylerde çekinik alel bulunur.*
- II. Çaprazlama sonucu oluşan saf döl bezelyelerin tamamı aynı genotiptedir. *Saf döl baskın (AA) veya çekinik (aa) olabilir. Fenotiplerinde farklı görünür.*
- III. Çaprazlama sonucu oluşan baskın fenotipli bezelyelerin bir kısmı saf döl, bir kısmı da melez döldür. *Düzgün bezelyelerin genotipi AA veya Aa şeklindedir.*

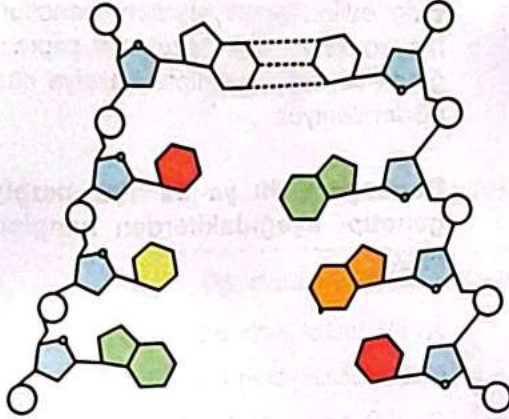
Çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
C) II ve III

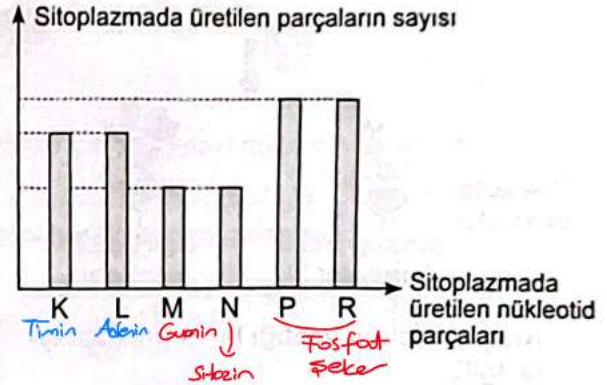
- B) I ve III
D) I, II ve III

11. Aşağıda, gelişmiş bir hücrenin çekirdeğinde DNA'nın kendini eşlemesi sırasında elde edilen bir görsel yer almaktadır. DNA'nın açılan zincirlerinin karşısına uygun nükleotidler yerleşmektedir. DNA'nın kendini eşleme sürecinde gerekli olan nükleotid parçaları, sitoplazmada üretir. Daha sonra bu parçalar çekirdeğe girer. Bu yapılar K, L, M, N, P ve R olarak ifade edilmiş ve aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Görsel : DNA'nın kendini eşlemesi

Grafik : Sitoplazmada üretilen parçaların sayısı ve çeşidi

K ile gösterilen yapı, timin azotlu organik bazı olduğuna göre, modeldeki azotlu organik bazların cinsi ve bu DNA, kendini hatasız eşlerken gerçekleşen durumlarla ilgili aşağıdaki-lerden hangisi doğrudur?

$A \equiv T$ $G \equiv C$ şeklinde hatasız eşlerirse
 $K = L$ $M = N$ olabilir.

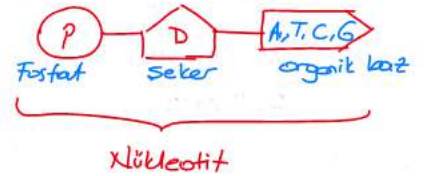
A) Eşlenecek DNA'da yer alan toplam nükleotid sayısı, grafikte yer alan parçaların toplam sayısına eşittir.

B) N, guanin organik bazı ise L, sitozin organik bazıdır.

C) K, L, M ve N parçalarının toplamı, P parça sayısına eşittir.

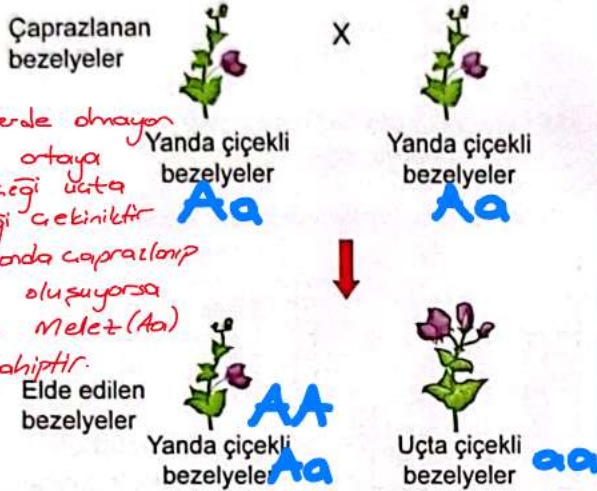
D) L, P ve R; uygun şekilde bir araya geldiğinde sitozin nükleotidi oluşmuş olabilir.

Toplam organik baz sayısı, toplam fosfat sayısına veya şeker sayısına eşittir.

12. Bir araştırmacı; bezelyelerde çiçek durumuyla ilgili aşağıdaki görselde verilen çaprazlamayı yapıyor.

Araştırmacının yaptığı bu çaprazlamayla ilgili,

- Elde edilen yanda çiçekli bezelyelerin tamamında, uçta çiçekli olma özelliğinden sorumlu alel bulunur. *Bazıları homozigot baskın olabilir (AA)*
- Çaprazlanan bezelyelerin her ikisinde de uçta çiçekli olma özelliğinden sorumlu alel bulunur. *Çiçeği uçta çekiniktir ama bireylerde çekinik aleller bulunmalıdır. Çekinik özellik ortaya çıkar.*
- Elde edilen yanda çiçekli bezelyelerin tamamı, çaprazlanan bezelyeler ile aynı genotiptedir. *Olusan yanda çiçekli bezelyelerin genotipi Aa veya AA olabilir.*

yargılarından hangileri kesinlikle doğrudur?

- ☒ A) Yalnız II
- ☐ C) II ve III

- ☐ B) I ve III
- ☐ D) I, II ve III

13. Şişkin tohum zarflı iki bezelyenin çaprazlanmasıyla elde edilen 100 tohumdan 98'ine ait veriler aşağıda gösterilmiştir.

- 22'si, boğumlu tohum zarflı bezelye
- 76'sı, şişkin tohum zarflı bezelye

Elde edilen bezelyelerden, genotipi bilinmeyen 99 ve 100. bezelyeler çaprazlandığında iki farklı fenotipte bezelye oluştuğu gözlemleniyor. *Çaprazlama sonucu şişkin ve boğumlu tohum oluşmadı*

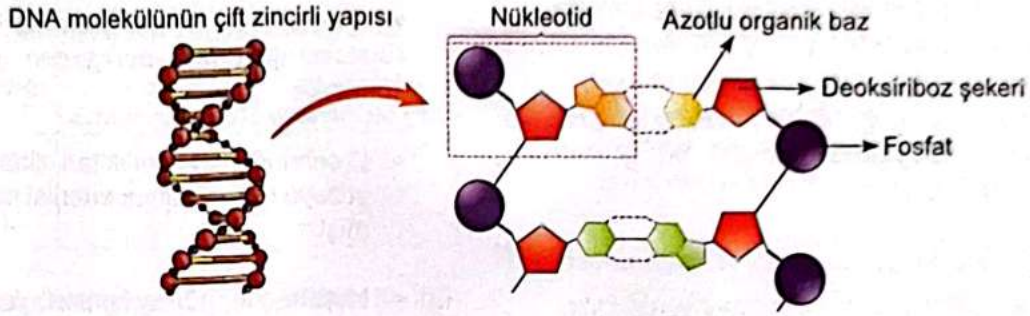
Buna göre 99 ya da 100. bezelyenin genotipi aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) 99. bezelyenin aa
- B) 99. bezelyenin Aa
- C) 100. bezelyenin Aa
- ☒ D) 100. bezelyenin AA

Bezelye homozigot baskın seçilirse tek fenotip ortaya çıkar. Ancak iki farklı fenotip oluşturmaktadır.

99.	100.	iki fenotip
Aa	aa	$= Aa / aa$
Aa	Aa	$= AA, Aa, aa$ (iki fenotip)
aa	Aa	$= \rightarrow$
Aa	AA	$= AA, Aa$ (%100 şişkin) (tek fenotip oluşur)

14. DNA ile ilgili planladığı etkinliği gerçekleştirmek isteyen bir öğretmen, tahtaya DNA molekülünün çift zincirli yapısını ve bir nükleotidin görselini aşağıdaki gibi yansıtıyor.

Öğretmen, bir öğrenciye bu etkinlikte kullanabilmesi için aşağıdaki malzemeleri veriyor.

Öğretmenin öğrenciye kullanması için verdiği malzemeler

20 adet kırmızı ataş

25 adet siyah ataş

43 adet mavi boncuk → Fosfat

13 adet sarı ataş

17 adet mor ataş

57 adet yeşil raptiye → Şeker

Toplam 75 adet ataş var ancak 43 mavi boncuk olduğu için sınırlayıcı olan mavi boncuk sayısıdır. DNA zinciri karşılıklı eşlenecek şekilde (A=T, G=C) çift sayılar halinde kullanılabilir. O yüzden en fazla 42 adet nükleotit oluşturulabilir. 1 mavi boncuk, 15 yeşil raptiye ve 33 ataş artacaktır.

Öğrenci, öğretmenin verdiği malzemelerden ataşları, azotlu organik baz; mavi boncukları, fosfat; yeşil raptiyeleri deoksiriboz şekeri için kullanıyor.

Öğrencinin verilen malzemelerle hatasız ve en uzun şekilde hazırladığı DNA molekülü ile ilgili,

- I. 33 adet renkli ataş artmıştır.
- II. 43 adet yeşil raptiye kullanılmıştır. → 42 adet kullanılabilir.
- III. 1 adet mavi boncuk artmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

15. Hava olayları, belirli bir bölgede kısa sürelerde etkili olan olaylardır. İklim ise bu hava olaylarının, uzun yıllar boyunca daha geniş bölgelerde gözlenmesiyle elde edilen verilerin ortalamasıdır.

Buna göre aşağıdaki örneklerle bir grup oluşturulduğunda hangisi bu grubun dışında kalır?

- A) Adana'da, yazlar kurak ve sıcak geçer.
 B) Kars'ta kar, yaklaşık altı ay yerde kalır.
 C) İzmir'e taşındığımızdan beri kışları üşümeden geçiriyoruz.
 D) Bu yılın kış aylarında, Ağrı'da kar yağışı daha az oldu.

→ İklim
→ İklim
→ İklim
→ Sadece 1 yıl
İklim yarım yapıldıysa
hava olayı diyebiliriz

16. K, L ve M şehirleri ile ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir.

- K şehrinde, 15 - 20 Şubat tarihleri arasında gündüzler her geçen gün kısalmıştır. **Güney Yarım Küre**
- L şehrinde, 21 Aralık'tan itibaren birim yüzeye düşen güneş enerjisi miktarı artmıştır. **Kuzey Yarım Küre**
- M şehrinde, güneş ışınları, yıl boyunca dik ya da dike yakın açılarla gelmiştir. **Ekvator**

Buna göre verilen şehirlerle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) K şehrinde, ilkbahar mevsimi, 23 Eylül'de başlar. **K.Y.K = Sonbahar G.Y.K = ilkbahar**
- B) M şehrinde, gündüz süresi, yıl boyunca çok fazla değişmez. **Ekvator'da sıcaklıklar ve gece-gündüz süresi fazla değişmez**
- C) L şehrinde, yere dik olan bir ağacın saat 12.00'deki gölge boyu, 21 Haziran'da en büyüktür. **İşinler dik geleceği için gölge boyu sıfır veya en küçüktür.**
- D) K ve L şehirlerinde, 21 Mart tarihinden itibaren gece ve gündüz süresi arasındaki fark artar. **K → Kış L → Yaz mevsimine gireceği için gece-gündüz süresi arasında iki fark olur.**

K → Gece > Gündüz
süresi süresi

L = Gündüz > Gece
süresi süresi

17. Aşağıdaki tabloda, eş yükseklikteki K ve L şehirlerinin ocak ve temmuz aylarındaki sıcaklık ortalamaları verilmiştir.

Şehirler	Ocak ayı sıcaklık ortalaması (°C)	Temmuz ayı sıcaklık ortalaması (°C)
K	-5	22
L	24	-3

KUZEY ←

← GÜNEY

Bu bilgilere göre, K ve L şehirleri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

Yaz ← A) L şehrinde, 21 Aralık'tan itibaren birim yüzeye düşen enerji miktarı artar.

Kış ← B) L şehrinde, 21 Haziran'dan itibaren gündüzler uzamaya başlar.

Kış ← C) K şehrinde, 21 Aralık'tan itibaren geceler uzamaya başlar.

Yaz ← D) K şehrinde, 21 Haziran'da öğle vakti güneş ışınlarının geliş açısı, L şehrindekinden daha küçüktür.

not: Ocak ve Temmuz aylarındaki sıcaklığa bakarak hangi yarımkürede olduklarını bulabiliriz. Ocakta sıcaklık yüksek ise Güneyde, Temmuzda sıcaklık düşükse Kuzeydedir.

18. Bir öğrenci, başlangıçtaki sıcaklıkları aynı olan termometreler ve özdeş masa lambaları ile aşağıdaki düzenekleri kurmuştur. Masa lambalarındaki ışık ışınlarını, termometrelerin üzerine farklı açılarla eşit süre ile göndermiştir. Masa lambaları ile termometreler arasındaki uzaklık eşit olmasına rağmen süre sonunda termometrelerin farklı değerler gösterdiğini gözlemlemiştir.

1. düzenek

2. düzenek

Buna göre,

- ✓ I. Deneyin bağımsız değişkeni, ışık ışınlarının geliş açısıdır.
- ✓ II. Deneyin bağımlı değişkeni, termometrelerin birim yüzeyine düşen enerji miktarıdır.
- ✓ III. Deneyde, birden fazla kontrol değişkeni vardır. ışık kaynağı, termometre, yüzey cinsi, ışık kaynağına uzaklık ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

Bağımsız (Neden) Değişken: Işınların geliş açısı
Etkisi gözlemlenen, farklılığa neden olan

Bağımlı (Sonuç) Değişken: Sıcaklık artışı
Bağımsıza bağlı olarak değişen

Kontrol (Sabit) Değişken: Işık kaynağı ve masa yüzü
Her iki deneyde aynı tutulan

19. Ekvator'a eşit uzaklıkta bulunan eş yükseltildeki K ve L şehirlerinde bulunan iki çocuk; dış görünüşleri aynı, boyları farklı oyuncak geyiklerin resimlerini kâğıt üzerine çizmek istiyor. Bunun için çocuklar, oyuncak geyiklerin güneş ışığında oluşan gölge boylarından faydalanıyor.

Çocukların, bu çizimi güney yarım kürede yaz mevsiminin başladığı tarihte, saat 12.00'da yaptığı biliniyor.

*21 Aralık tarihinde Oğlak dönencesine dik gelen ışınlar
Gölge boyunun sıfır olmasına neden olur. L'de gölge sıfır olmaz ama K'ye göre kısa olur.*

Buna göre çocukların K ve L şehirlerinde çizdiği gölge boylarının eşit olabilmesi için kullandıkları oyuncak geyiklerin boyları aşağıdakilerin hangisinde verildiği gibi olmalıdır?

- K şehrindeki
oyuncak geyiğin boyu
- L şehrindeki
oyuncak geyiğin boyu
- A)
- B)
- C)
- D)

*L noktasına konulan cisim
büyük olmalı ki dike yakın
gelen ışınlar gölge boyunu
biraz daha uzun gösterebilir*

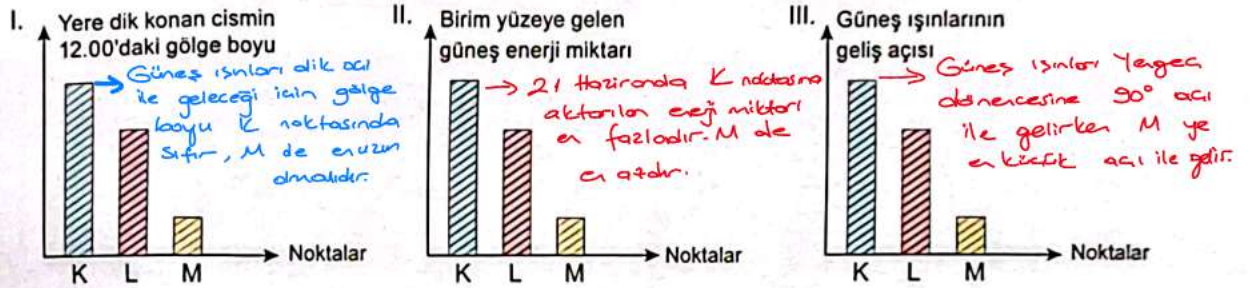
*K noktasına eğik gelen ışınlar
gölge boyunun uzun olmasına neden
dur, o yüzden cismi küçük seçme
liyiz ki gölge boyları eşitlenebilir.*

20. K, L ve M noktalarının Dünya üzerindeki konumları görseldeki gibidir.

Buna göre kuzey yarım kürede yaz mevsimine geçiş tarihinde, konumları verilen K, L ve M noktaları ile ilgili,

grafiklerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve III

D) II ve III

TÜRKÇE

1. Bu testte 20 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdına işaretleyiniz.

1. • Mangala, satranca benzeyen ve satrancın atası denebilecek, binlerce yıllık bir Türk zekâ oyunudur.
• Mangala, Türklerden Araplara geçip oradan da dünyaya yayılmıştır.

Bu iki cümlelerin anlamca doğru bir biçimde, tek cümlede birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mangala, binlerce yıllık bir Türk zekâ oyunudur, satranca benzer ve satrancın atasıdır; Türklerden Araplara geçmiş, oradan da tüm dünyaya yayılmıştır.
B) Türklerden Araplara geçip oradan da dünyaya yayılan Mangala, satranca benzer ve satrancın atasıdır; çok eski bir Türk zekâ oyunudur.
C) Binlerce yıllık bir Türk zekâ oyunu olan Mangala, satranca benzer ve satrancın atasıdır; Türklerden Araplara, oradan da dünyaya yayılmıştır.
D) Satranca benzeyen ve satrancın atası denebilecek, binlerce yıllık bir Türk zekâ oyunu olan Mangala, Türklerden Araplara geçip oradan da dünyaya yayılmıştır.

2. (I) Yapay uydular, genellikle Dünya'nın etrafında belirli bir yörüngede hareket eder. (II) Uyduların çoğu, bilgi toplamak için uzaya gönderilir. (III) Bunun için hassas algılayıcılar ve kameralar gibi özel ekipmanlarla donatılır. (IV) Uyduların; meteoroloji, haberleşme, yer gözlem uydusu gibi farklı çeşitleri vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelere bakılarak yapay uydularla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, gezegenlerin etrafında belirlenmiş yörüngelerinde döndükleri belirtilmiştir. Dünya'nın etrafında dönmekten
B) II. cümlede, uzaya gönderilme amaçları söylenmiştir.
C) III. cümlede, onlar için gerekli araç gereçlere örnek verilmiştir.
D) IV. cümlede, işlevine göre farklı türlerinin bulunduğu belirtilmiştir.

3. Yazarın, okuru yükseltmek ve sürekli bir basamak yukarı çıkarmak gibi bir görevi vardır. Okurla yazarın içli dışılığı, "yazı"nın evrenindedir ve büyü, buradadır zaten. Her yazı, her sözcük yazarla okur arasında bir köprüdür. Birlikte çıkılan bir keşiftir, aynı ateşte ısınmaktır. Yazarı tanımak, onun sırrına vakıf olmak isteyen okur; sözcüklerin içine gizlenen inciyi bulup çıkarmalıdır. Yazar oradadır bütün çıplaklığıyla.

Bu metinde sanatçının "Yazarı tanımak, onun sırrına vakıf olmak isteyen okur, sözcüklerin içine gizlenen inciyi bulup çıkarmalıdır." sözüyle anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eserdeki her sözcük, okurla yazar arasında bağ oluşturur.
B) Yazar, okurların düzeylerine uygun içerik ve üslupla oluşturduğu eserlerle kendisini daha iyi ifade edebilir.
C) Yazarı asıl nitelikleriyle tanımak isteyen okur; onun, sözcükleri kullandığı anlam inceliğini görmelidir.
D) Okurların dünyasını iyi özümseyen yazar, eserleri aracılığıyla okurlarının duygudaşı olur.

4. (I) Desen desen, renk renk çiçeklerin selam verişini izlemek üzere balkona doğru yürüdü. (II) Balkon camından kafasını uzatarak çiçeklere, kendisini kabul edip etmeyeceklerini sordu. (III) Sanki çiçeklerden başka biri vardı da balkonda, onunla konuşuyordu. (IV) Keşkeki bir iç çekiyordu kızacak bir ev arkadaşının olmayışına.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı söz sanatı kullanılmıştır?

- A) I ve II
C) II ve III

- B) I ve III
D) III ve IV

Söz sanatları

Kişileştirme (Teshis): İnsan dışındaki canlı veya cansız varlıklara insanba-
ait özellikler verilmesidir.

Benzetme (Teşbih):

Sözün etkisini artırmak veya anlatımı güçlendirmek için aralarında ilâf bulunan iki kavram ya da varlıktan zayıf olanın güçlü olana benzetilmesidir.

Karşıtlık (Tezat):

Anlamı güçlendirmek için karşıt kavramların bir arada kullanılması sanatıdır.

Abartma (Mübalağa):

Bir varlığı olayı ya da düşünceyi olduğu dan daha küçük veya daha büyük gösterme sanatıdır.

5. Kitapların arka kapaklarında tanıtıcı yazılar olur. Seçici ve bilinçli bir okur, kitap seçerken bu yazılara muhakkak göz atar. Fakat bazen öyle arka kapak yazıları görüyorum ki şaşırp kalıyorum. Koca kitapta geçenleri, bir paragrafta özetleyen de var; kitaptan aldığı bir paragrafı, olduğu gibi koyan da... Bir de sadece yazarın başarılarından, ödülleriinden bahsedenler var ki akıllara zarar! Bunlar, okuyucuyu o kitabı edinmekten uzaklaştıran arka kapak yazılarıdır.

Bu parçada altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Göze çarpmak, güzelliği dikkat çekmek - akıllıca iş yapamaz durumda olan
 B) Uzun uzadıya üzerinde durmayıp şöyle bir bakmak - düşünülmesi akli işlemez duruma getiren, şaşırtıcı olan
 C) İstenilen şeyi yaptırmak için korkutucu sözler söylemek - kafası çok yorgun olduğundan iyi düşünememek
 D) Başını çevirmeden, gözlerini yana çevirerek bakmak, sezdirmeden bakmak - tereddüte düşmek, ne yapacağını kestirememek

Göz atar : Bir şeye kısa süreli veya yüzeysel bakmaktır.

Akıllara zarar : Savırtıcı, inanılmaz olağanüstü bir şeyi anlatmak için kullanılır.

6. Masalların, insanlık tarihinin oldukça erken dönemlerinden itibaren insanların bir araya gelip sosyalleşmeleri sürecine çok önemli katkıları vardır.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerin anlamca karşılıkları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	I	II	III
A)	epey	sürerek	katılma
B)	çok	ilerleyerek	çalışma
C)	bazı	biterek	emek
D)	bir hayli	başlayarak	yardım

Oldukça : Bir hayli, yetecek ölçüde, epey.

Katkıları : yardım - İfade

İtibaren : - den başlayarak, - den beri

7. Bir sahil kasabasına giden yazar, denizi seyrederken kumsaldaki bir adamın garip hareketler yaptığını görür. Sahile biraz yaklaşıncaya adanın, çarpınırcasına kumsaldaki deniz yıldızlarını alıp denize fırlattığını fark eder. Yazar, adama sorar "- - -" diye. Adam, "- - -" der. Sonra ekler "Bunlar kumsalda kalmış, az sonra hepsi kızgın güneş altında ölecekler." Yazar, kumsaldaki binlerce deniz yıldızına bakar. "Deniz yıldızları o kadar çok ki senin attıklarınla ne fark eder?" der. Adam, bir deniz yıldızını daha denize attıktan sonra "- - -" cevabını verir.

Bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine mantık akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) İşte, onun için fark etti.
 B) Deniz yıldızlarının hepsi sıcaktan ölecek.
 C) Ne yapıyorsun?
 D) Deniz yıldızlarını, denize atıyorum.

8. (I) Atatürk, okumayı sever; okumaya büyük önem verirdi. (II) Zengin kütüphanesini, yeni çıkan kitapları edinerek daha da zenginleştirirdi. (III) Ülke sorunlarıyla ilgili konularda, uzmanları dinler; kendisi de okur, araştırır ve onlarla tartışacak kadar bilgi sahibi olurdu. (IV) Ancak onun bu kitap okuma merakı, birtakım dedikodulara da yol açıyordu. (V) Yakın çevresinde, ülkenin bu kadar işi, sorunu varken kitaplara böyle gömülmek doğru mu, diye konuşuluyordu.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinden itibaren düşüncenin yönü değişmiştir?

- A) II B) III C) IV D) V

I, II ve III cümlelerde Atatürk'ün okumaya verdiği önem ve bilgiye olan ilgisi olumlu bir şekilde anlatılmıştır. IV. cümlede ise "Ancak" sözcüğüyle birlikte düşüncenin yönü değişiyor. Olumsuz bir duruma baret ediyor.

9.

I. METİN

Denizli'de yer alan Laodikeia Antik Kenti, yaklaşık 2300 yıl önce dönemin kralı tarafından, eşî adına kurulmuştur. Daha sonraki yıllarda ise Anadolu'nun en önemli ticaret, tekstil ve sağlık merkezlerinden biri haline gelmiştir. Zengin mimari eserleri arasında stadyum, tiyatro, halk meydanı, anıtsal çeşmeler ve dinî yapılar yer alır. 2013 yılında UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alınmıştır.

II. METİN

Efes, İzmir'in Selçuk ilçesinde bulunmaktadır. Dokuz bin yıl boyunca çeşitli uygarlıklara ev sahipliği yapmıştır. Önemli bir liman kenti ve kültür-ticaret merkezi olmuştur. Çukuriçi Höyüğü, Ayasuluk Tepesi, Efes Antik Kenti ve Meryem Ana Evi olmak üzere dört bölümden oluşur. 2015 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu metinlerde tanıtilen antik kentlerin ortak özelliğidir?

- A) Aynı yüzyılda varlıklarını sürdürmeleri
- B) Dönemlerinin ticaret merkezi olmaları
- C) Aynı tarz mimari yapıları barındırmaları
- D) Aynı yıllarda UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alınmaları

10. Hatay'ın Samandağ ilçesinde, "tırşik otu" adıyla da bilinen "yılanıyastığı" bitkisinin yeni bir türü keşfedildi. Bitkiye "Milleyha tırşığı" adı verildi. Yılanıyastığı bitkisi; Avrupa, Orta ve Güney Asya ile Kuzey Afrika'da görülüyor. Ülkemizdeyse bitkinin on üç türü, yaygın olarak bulunuyor. Bu yeni tür, sadece "Milleyha Sulak Alanı"nda yetişiyor.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hatay'da, bir bitkinin farklı türünün keşfi
- B) Hatay'da, bitki türlerinin zenginliği
- C) Şifalı bitkilerin Hatay'da bulunması
- D) Yılanıyastığı bitkisinin tüm türlerinin Hatay'da yetişmesi

Yılanıyastığı bitkisinin yeni bir türü keşfedilmiştir.

SINAN KUZUCU YAYINLARI

- I. ve II. metinlerin ortak özellikleri iki dönemde ticaret merkezi olmalarıdır.
- I. metinde Anadolu'nun önemli ticaret merkezlerinden biridir.
- II. metinde önemli bir liman ve ticaret merkezi olmuştur.

11. Aşağıda, Türk Dil Kurumunun bir ilanı verilmiştir.

tabiat

forest

tarih

doktor

dolphin

hayret

natural

pantolon

language

literature

pencere

which

kıtıp

pardon

Yabancı dillerden dilimize giren sözcüklere Türkçe karşılıklar bulmak için katkılarınızı bekliyoruz. Bu hafta Türkçe karşılıklarını bulmanızı istediğimiz sözcükler ve bunların anlamları aşağıda verilmiştir.

I. **Versiyon** : Herhangi bir olayın bir başka biçimde anlatılması

II. **Optimist** : Olaylara ve durumlara olumlu bir bakış açısıyla yaklaşma eğilimi olan *iyimser*

III. **Provokatif** : İsyan çıkaran, tahrik eden *kışkırtıcı*

IV. **Polemik** : Siyasal, bilimsel ya da yazınsal olarak basında yapılan kalem kavgası *Atışma*

Bu görselde verilen bilgilere göre TDK'nın bu ilandaki çağrısına katılan Aylin, Berkan, Cenk ve Deniz adlı kişilerden hangisi sözcüklerin Türkçe karşılıklarını doğru vermiştir?

		I	II	III	IV
A)	Aylin	Değişik biçim	İyimser	Kışkırtıcı	Atışma
B)	Berkan	Tarz	Özgün	Ara bulucu	Kavgı
C)	Cenk	Değişim	Olgun	Kötü niyetli	Münazara
D)	Deniz	Farklılık	İyi huylu	Fesat	Fikir alışverişi

12. Numaraları 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 olan Ali, Banu, Ceyda, Dilek, Emre ve Figen adlı altı öğrencinin katıldıkları şiir, öykü, kompozisyon ve satranç yarışmasından aldıkları puanlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Değerlendirme, 5 puan üzerinden yapılmış ve * işareti ile 1 puan gösterilmiştir.

Numara	Yarışma Alanları			
	Şiir	Öykü	Kompozisyon	Satranç
1 Banu	****	****	***	*
2	***	****	***	***
3 Ali	***	*	**	**
4 Emre	***	**	**	***
5 Ceyda	**	**	*	****
6 Figen	**	**	****	**

Alınan puanlarla ilgili şunlar bilinmektedir:

- Ali, Dilek ve Emre'nin, şiir yarışmasından aldıkları puanlar aynıdır.
- Ali ve Emre'nin, kompozisyon yarışmasından aldıkları puanlarla Emre, Ceyda ve Figen'in öykü yarışmasından aldıkları puanların tümü aynıdır.

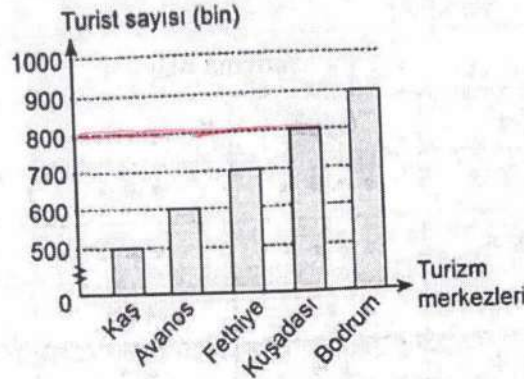
Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Banu ve Dilek'in, kompozisyon yarışmasından aldıkları puanlar farklıdır.
- ☒ B) Satranç yarışmasından en düşük puanı, Banu almıştır.
- C) Kompozisyon yarışmasından Ceyda, Figen'den daha yüksek puan almıştır.
- D) Öykü yarışmasından en düşük puanı, Emre almıştır.

13. Aşağıdaki grafikte, bazı turizm merkezlerimizin 2024 Haziran ayındaki turist sayısı gösterilmiştir.

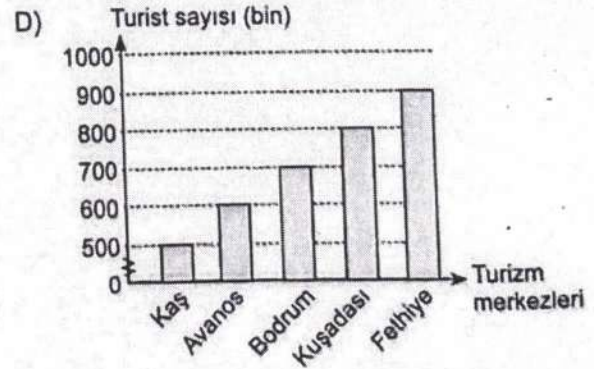
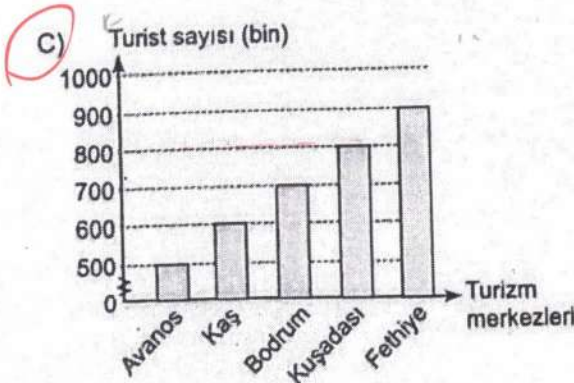
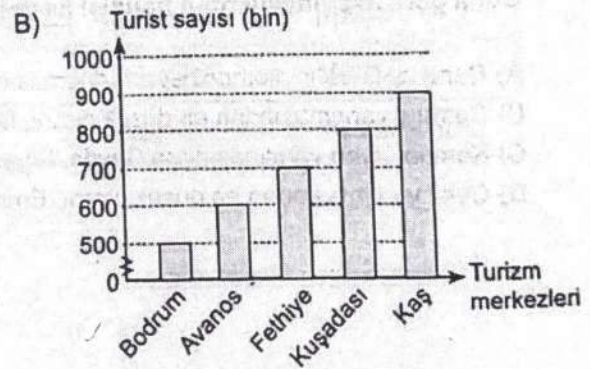
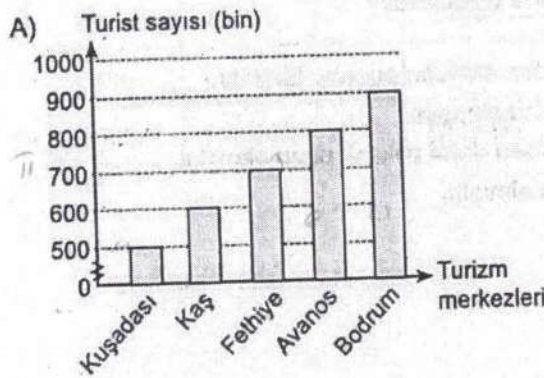
Grafik: 2024 Haziran Ayındaki Turist Sayısı

Bu turizm merkezlerimizin 2024 Temmuz ayındaki turist sayılarıyla ilgili şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Kuşadası, sıralamadaki yerini korumuştur. *800 -*
  - Kaş, Avanos'u geçerek son sıradan kurtulmuştur. *500 -*
  - Bodrum, birinciliğini kaybetmiştir. *900 - (BİRİNCİ)*
  - Fethiye, Kuşadası ve Bodrum'u geçerek iki sıra yükselmiştir. *700 -*
- } Tablo verileri*

Bu bilgilere göre 2024 Temmuz ayına ait turist sayılarını gösteren grafik aşağıdakilerden hangisidir?

14. Dört kişi "Sözcüklerden Zincir Oluşturma" oyunu oynayacaklardır. Öncelikle hangi sırayla oynayacaklarına karar verirler. Birinci kişi, bir sözcük söyler. İkinci kişi, bu sözcüğün son harfiyle başlayan yeni bir sözcük ekler. Diğerleri de aynı şekilde sözcük eklemeye devam eder.

Aşağıdaki tabloda, 3. kişinin eklediği sözcüğün dışındaki sözcükler ve sözcüğü oluşturan kişiler verilmiştir:

1. kişi	2. kişi	3. kişi	4. kişi
kalem	masa	anahtar	radyo

Bu tabloya göre 3. kişinin eklediği sözcük aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) radar
C) arma
B) ayak
D) anahtar

Kalem - masa - anahtar - radyo

15. Montaigne'e göre her şey zamanla değişiyor ama insanın değişmeyen üç temel yönü var : duyguları , olaylar karşısındaki tepkileri ve davranışları ... Belki gizleniyor, belki erteleniyor ama bıraktığı etki, temelde aynı .

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

Üç nokta ; Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerde kullanılır.

Özel ada dahil olmayan parantez, dergi, tablo vb sözler büyük harfle yazılmalı.

16. (I) Ömer Seyfettin, Türk edebiyatının en verimli yazarlarından. (II) Genç Kalemler Dergisinde öyküler yazmıştır. (III) Öykülerindeki dil oldukça sadedir. (IV) Böylece öyküleri, bir hayli geniş okur kitlesine ulaşabilmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

17. Fiilimsiler, fiilden türemelerine karşın fiilin bütün özelliklerini göstermeyen sözcüklerdir. Fiilimsiler, fiillere yapım ekleri getirilerek oluşturulur; cümlede isim, sıfat ya da zarf olarak kullanılır.

Buna göre,

(I) Aynalara ulaşan ışınlar nasıl yansıyor olabilir, düzenli mi yoksa dağınık mı? (II) Işık, çoğu aynanın ön yüzeyinde bulunan camdan geçerek arkadaki pürüzsüz ve çok ince metal tabakaya ulaşır. (III) Metal tabaka, kendisine ulaşan ışınları düzenli bir şekilde yansıtır. (IV) Çok dağılmadan gözlerimize ulaşan ışınlar, aynada kendimizi net bir şekilde görmemizi sağlar.

cümlelerinin hangisinde üç fiilimsi türüne de yer verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

18. Ökse otunun beyaz meyveleri, tarih boyunca farklı alanlarda yapıştırıcı olarak kullanılmış

ancak bu özelliği, bilimsel olarak çok da incelenmemiş. Şimdi bilim insanları, ökse otu meyvelerinin doğal yapışkanlığını kullanarak

çevre dostu bir yapıştırıcı elde etmek için

çalışmalar yapıyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

SINAN KUZUCU YAYINLARI

İsim Fıtl = Fıtl + ma
ış mak = Fıtlımsi

Sıfat Fıtl = Fıtl + an
aşı ecek
mez mis = Fıtlımsi
ar dik

Zarf Fıtl = Fıtl + ken
alı dikce
esiye maden = Fıtlımsi
ip dipında
arak

Fiilimsiler
+
İsim Fıtl: ma, ı, mak
Sıfat Fıtl: an, dik, aşı, ecek, mez, miş, ar
Zarf Fıtl: ken, alı, ip, arak

Gekimli Fıtl: Fıtl + kipte şahıs eki
(gör-de-m)
I. cümle aktifli Fıtlıdır.

19. Bir kaz sürüsü, bir saman yığını, koca bir tarlanın sarı dalgasına gömülerek çalışan bir kadın... Yaşlısı ve çocuğuyla bütün bir aile... Korkunç, kara boynuzlu mandaları önüne katıp güden on yaşında bir çocuk... Birkaç sarmaşığın meydana getirdiği bir tünel... Bir kayadan, köpüre köpüre akan su... Güneş altında keyifli keyifli ısıldayan sessiz dere...

Anlamca tamamlanmamış cümleler
Bu parçanın anlatımıyla ilgili,

- I. İzlenim kazandırmak amaçlanmıştır.
- II. Anlamca tamamlanmamış cümleler kullanılmıştır.
- III. İkilemelere yer verilmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

Köpüre - köpüre = ikilemelere yer verilmiştir

20. Araştırma ve gözlemlere göre kurtlar; yaşamlarını, yüksek dağ tepelerine yakın ağaçlık ya da ormanlık alanlarda sürdüren sıcakkanlı hayvanlardır. Bu özelliklerinden dolayı da pire, bit ve kene gibi asalakların hedefi olur. Ama onlar, bu sorunu nasıl çözeceğini iyi bilir. Bu asalaklar, yumurtalarını toprağa bırakır. Bunu bilen kurt, tozlu topraklar üzerine yatarak kendini toza bular. Sonra kalkıp silkelerek tozla birlikte asalakların bir bölümünü üzerinden atar.

Bu metnin yazıldığı türle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Düşünceler, bir olay örgüsü çerçevesinde dile getirilmiştir.
- B) Bir kişinin başından geçen olaylar aktarılmıştır.
- C) Bir konuyla ilgili tespitler, bilimsel gerçekliğe uygun olarak anlatılmıştır.
- D) Düşünceler, kanıtlanma amacı güdülmeden öznel bir üslupla ifade edilmiştir.

Araştırma ve gözlemlere dayalıdır.

SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA İLİŞKİN MERKEZİ SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. Bu testte 10 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdına işaretleyniz.

1. "... Osmanlı Hükûmeti, öleden beri varlığını, Rus saldırılarından kurtarmak için kendi kuvvetiyle uzun müddet çabaladı. Daha sonra kendine müttefikler aramak zorunda kaldı. Nihayet Balkan felaketi, bu ihtiyacı büyük derecede hissettirdi. Dünya Savaşı ise birçok meseleler arasında Türk-Rus davasını da kökünden hâlledecekti. Hükûmetimiz, millî varlığımızı, yaklaşan tehlikeden korumak için İngiliz ve Fransızlardan umduğu teminatı alamayınca uzatılan Alman ellerine sarılmaya mecbur oldu. Böylece Dünya Savaşı'na sürüklendi..."

Kâzım Karabekir'in ifadelerine göre Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesinde aşağıdakilerin hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Siyasal yalnızlıktan kurtulmak ✓
B) Sömürge İmparatorlukları içerisinde yer almak ✓
C) Devleti dağılmaktan kurtarmak ✓
D) Rusya ile arasındaki geçmişten gelen sorunları çözmek ✓

2. Mustafa Kemal, Birinci Dünya Savaşı yıllarında Suriye-Filistin Cephesi'nde de önemli rol oynamıştır. Bu cephede 7. Ordu Komutanlığı yapan Mustafa Kemal, İngilizleri bozguna uğrattıktan sonra bir savunma hattı oluşturarak İngilizlerin bu hattı geçemeyeceğini iddia etmiş ve dediği gibi İngilizler, bu hattın ilerisine geçememiştir.

Bu parçadan Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) İleri görüşlülüğü sayesinde başarılı stratejiler oluşturmuştur.
B) Düşman kuvvetlerinin ilerlemesini kolaylaştırmaya çalışmıştır.
C) İngilizlere karşı taarruz harekâtı planlamıştır.
D) İngiltere topraklarını ele geçirmek istemiştir.

3. 19 Şubat 1915'te İtilaf donanmaları, Kumkale ve Seddülbahir bölgelerini bombalayarak Çanakkale Cephesi'ni açtılar. Bu taarruz, Nusret Mayın Gemisi'nin Boğaz'a düşmesi sonucu ağır kayıplar vererek geri çekilmeleriyle sonuçlandı. Deniz savaşlarını kaybeden İtilaf Devletleri, Gelibolu Yarımadası'na çıkarma yaparak bu defa Boğazları, karadan geçme girişiminde bulundular. Mustafa Kemal'in kahramanlıkları ve başarılı stratejileri sonucu, kara savaşlarında da başarısız oldular.

Çanakkale Cephesi ile ilgili verilen bilgilere göre,

- I. İtilaf Devletlerinin mağlubiyete uğradığı
- II. Taraflar arasında kara ve deniz savaşlarının yaşandığı
- III. İngilizlerin, I. Dünya Savaşı'ndan çekilmesine yol açtığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

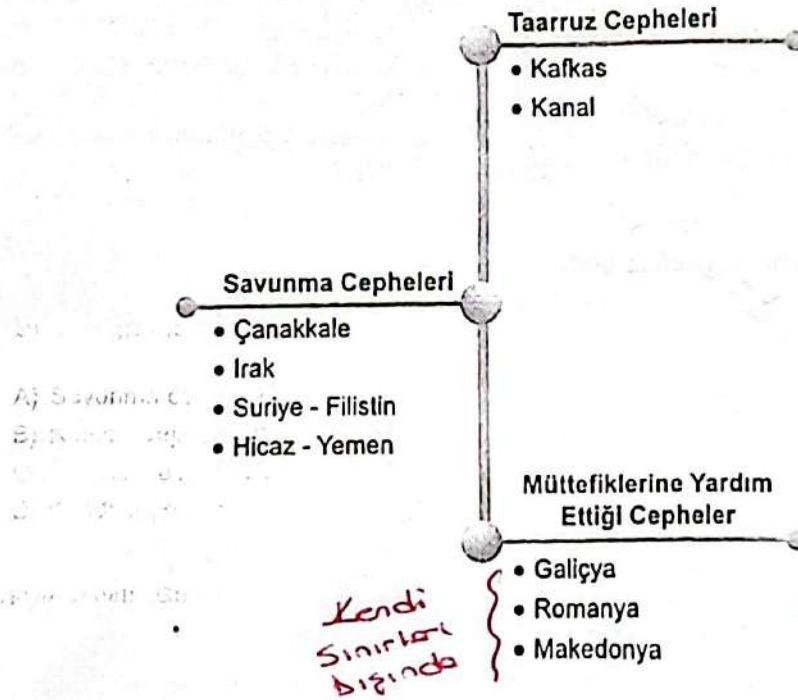
A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I, II ve III

4.

Bu diyagrama göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Savunma cephelerinden galibiyetle ayrılmıştır.
- B) Kafkas Cephesi'nde, İngiltere ile mücadele etmiştir.
- C) Taarruz cepheleri sayıca daha fazladır.
- D) Kendi sınırları dışında da savaşmıştır.

5. İlk olarak İngiltere'de başlayan Sanayi İnkılabı, XVIII. yüzyılda Batı Avrupa ülkelerine ve Japonya'ya da yayıldı. Sanayileşen ülkeler, ham maddeye ihtiyaç duyarak ürettikleri malları satabilecekleri pazar arayışına girdiler. Bunun sonucunda kaplıülasyonlar nedeniyle Avrupalılardan alınan düşük gümrük vergileri, Avrupalı Devletlerin Osmanlı topraklarına yönelmesine yol açtı. Osmanlı Devleti, sanayileşmiş Avrupalı Devletlerin ham madde kaynağı ve açık pazarı hâline geldi.

Bu bilgilere bakılarak,

- I. Osmanlı, Batılı ülkelerin sömürge faaliyetlerinin hedefindedir.
- II. Sanayi İnkılabı'nın etkileri, Avrupa ile sınırlı kalmıştır.
- III. Osmanlı Devleti, sömürgecilik faaliyetlerine sonradan katılmıştır.
- IV. Osmanlı ekonomisi, büyük zarara uğramıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III
C) I, III ve IV

- B) I ve IV
D) II, III ve IV

SINAN KUZUCU YAYINLARI

Japonya'ya çok uzak
Japonya kadar yayılmış

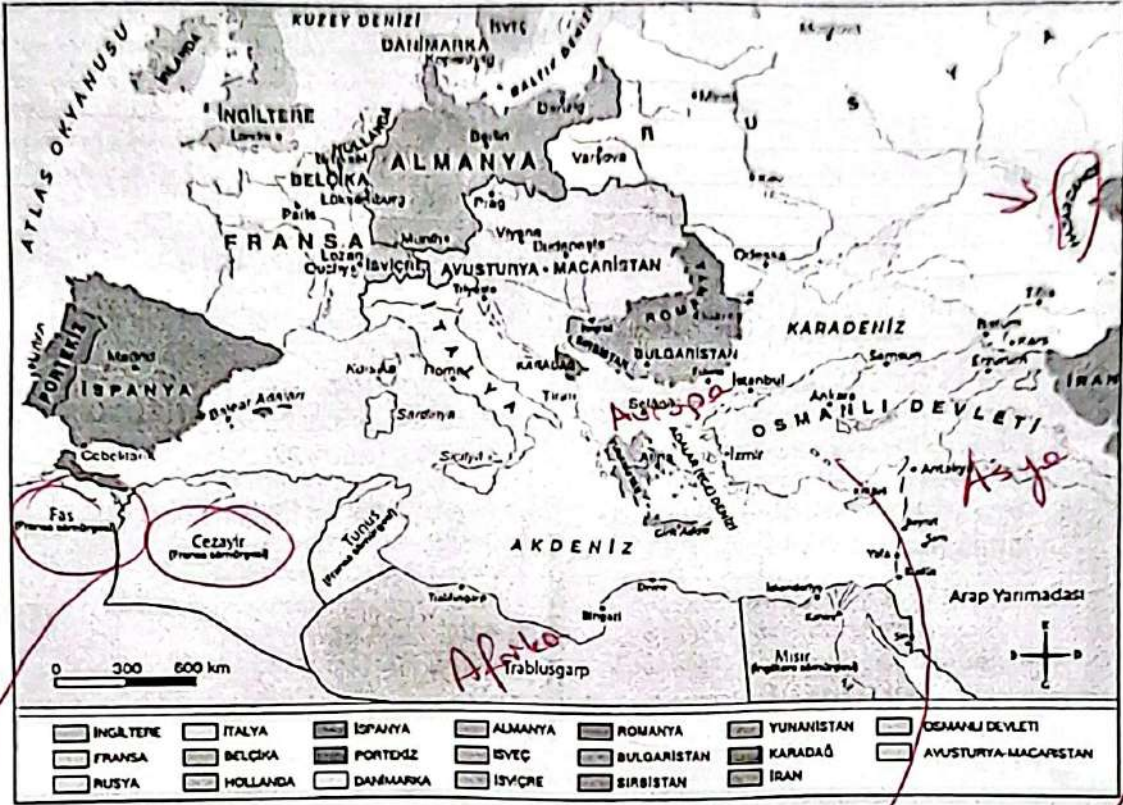
Osmanlı Devleti
Sömürgecilik faaliyetine katılamamış
Sömürgeci devlet olmuyor

6. Mustafa Kemal, Trablusgarp Savaşı'na katılmadan önce durum hakkındaki düşüncelerini "Hükümet acz içinde... Bunu Harbiye Nazırı elem ve üzüntüyle itiraf etti. İstanbul'dan hiçbir yardım göreceğimizi zannemiyorum. Enver de aynı kanaatte... Eşref Bey'in Mısır'daki dostlarından istifade edeceğiz. Sevkiyatın güvenli şekilde ulaşması için Mısır'ın muhtelif yerlerinde teşkilât yapacak. Takma adlarımızla bu ünvanlara uygun mesleklerimizin listesi hazırlanıyor," sözleriyle dile getirmiştir.

Mustafa Kemal'in verilen sözlerine bakılarak Trablusgarp Savaşı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Savaşın, Osmanlı mağlubiyetiyle sonuçlandığına
- B) Osmanlı'nın Kuzey Afrika'daki son toprağını kaybettiğine
- C) İtalya'nın, Avrupalı Devletlerin desteğini aldığına
- D) Trablusgarp savunmasının, belli bir plan dâhilinde yapıldığına

7. Aşağıda, XX. yüzyıl başlarında Avrupa ve Osmanlı Devleti'nin sınırlarını gösteren harita verilmiştir.

Yalnızca bu haritaya bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin üç kıtada egemenliği bulunmaktadır.
- B) Fas ve Cezayir, Fransa denetimindedir.
- C) Balkan Devletlerinin kendi aralarında çekişmeler vardır.
- D) Rusya'nın sınırları Hazar Denizi kıyılarına ulaşmıştır.

8. Mustafa Kemal,

- Trablusgarp Savaşı'nda gönüllü olarak bölgeye gitmiş ve burada, halkı örgütleyerek İtalyanlara karşı büyük bir direniş başlatmıştır. *Tekilatçı*
- 31 Mart Vakası'nı bastırmak için hazırlanan ordunun kuruluşunda yer almış ve bu ordunun İstanbul'da uygulayacağı planı ve bildiriyl de hazırlamıştır. *Tekilatçı*

Bu bilgilerden Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisi ortak olarak çıkarılabilir?

- A) İleri görüşlülük
- B) İnkılapçılık
- C) Gerçekçilik
- D) Teşkilatçılık

10. Balkan Savaşları sonucunda önemli gelişmeler yaşandı. Osmanlı Devleti, Balkan Devletleri ile imzaladığı antlaşmalarla Batı Trakya, Makedonya, Arnavutluk ve Oniki Ada'yı kaybetti. Balkanlarda yaşayan Türkler, karşı karşıya kaldığı baskılar nedeniyle Anadolu'ya göç etti. Balkanlarda kalan Türklerin hakları ise yasal güvenceye alındı.

Buna göre Balkan Savaşları ile ilgili,

- I. Osmanlı'nın sınırları daralmıştır,
- II. Balkanlardaki Türk nüfusu azalırken Anadolu'da nüfus artmıştır.
- III. Türklerin, Balkanlardaki toplumsal itibarı güçlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

9. "Mustafa Kemal'in öğrenim hayatı Selânik, Manastır ve İstanbul'da geçti. Önce annesi Zübeyde Hanım'ın isteği ile Selânik'teki Mahalle Mektebine başladı. Kısa bir süre sonra Selânik'te bulunan ve dönemine göre modern eğitim veren Şemsi Efendi Okuluna kaydoldu." diyen bir öğretmen, Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Çok uluslu bir imparatorluk olmasına
- B) Avrupa'nın açık pazarı hâline gelmesine
- C) Okullarında eğitim-öğretim birliği bulunmamasına
- D) Denge politikası izlemesine

SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA İLİŞKİN MERKEZİ SINAV

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

1. Bu testte 10 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdına işaretleyiniz.

GÜZEL DENEME

1. Birey, rızkını kazanmak için Allah'ın belirlediği ilkelere uygun şekilde çalışıp çabalamalıdır. Helal ve dürüst kazanç için emek vermek hem dünya hayatında huzurlu olmayı sağlar hem de ahiret açısından büyük önem taşır. İnsan, karşısına çıkan imkânları en güzel şekilde değerlendirmeli, çalışkan ve azimli olmalıdır. Bunun yanı sıra, rızkın sadece maddi kazançtan ibaret olmadığı unutulmamalıdır; sağlık, huzur ve bereket de Allah'ın birer nimetidir. Birey, seçimlerinde doğru kararlar vermeye özen göstermeli, haramdan kaçınmalı ve rızkının bereketlenmesi için şükretmelidir. Allah; üzerine düşeni yapan, dürüst ve gayretli kullarına en güzel şekilde rızık ihsan eder.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Rızkın en önemlisi, manevi alanda Allah'ın bireye verdikleridir.
- B) Allah, emek sarf eden bir kimseyi hedefine ulaştırır, onu başarılı kılar.**
- C) Tevekkül eden bir kimse, çalışmasa da sonunda başarıya ulaşacaktır.
- D) Emek ile başarı arasında kopmaz bir ilişki varken emek ile rızık arasında bu ilişki bulunmamaktadır.

Çalışan ve emek sarfedene Allah rızık verir

2. İnsan, sahip olduğu irade ile iyi, doğru ve güzeli tercih edebileceği gibi yanlış, zararlı ve günah olanı da seçebilir. Özgür iradesiyle yaptığı her davranışın sonuçlarından da bizzat sorumludur. Bir kimse, yapacağı işin yanlış veya suç olduğunu bildiği hâlde, "Ne yapayım, Allah kaderimi böyle yazmış." diyerek sorumluluktan kaçamaz. Çünkü kader, insanın seçim yapma özgürlüğünü elinden almaz; aksine ona doğruyu ve yanlış ayırt etme imkânı sunar. Bu nedenle insan, aklını ve vicdanını kullanarak doğru kararlar vermeli ve yaptığı her eylemin sorumluluğunu üstlenmelidir.

Bu metinde anlatılanlarla aşağıdaki ifadelerden hangisi ilişkilendirilemez?

- A) Birey, özgür bir şekilde yaptığı seçimlerin karşılığını sadece bu dünyada görecektir.**
- B) Kişi, tercihlerinden dolayı kaderi suçlayamaz.
- C) İnsan, özgür iradesiyle yaptığı seçimlerin sonuçlarını üstlenecektir.
- D) İnsan, iyi ya da kötüyü seçme hakkına sahiptir.

insan özgür irade sahibidir ve yaptıklarının sonucuna katlanma konusunda sorumludur

3. Müslüman, hangi durumda olursa olsun Allah'a ve diğer insanlara karşı yerine getirmesi gereken sorumluluklarını unutmamalıdır. Sorumluluk bilincini kaybetmiş birisinin, diğer varlıklara karşı sevgisi, saygısı, merhameti ve şefkati azalabilir. Böyle bir kimse, İslam'ın yasaklamış olduğu kötülükleri işlemekten çekinmez. Sorumluluklarının farkında olan birisi ise insanlarla güzel bir iletişim içinde olur, her türlü yüz kızartıcı davranışlardan sakınır. Bu bağlamda Hiz. Muhammed (sav) şöyle buyurmuştur:
- "Nerede olursan ol, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde ol! Kötülüğün peşinden iyi bir şey yap ki onu yok etsin. İnsanlara da güzel ahlâka uygun biçimde davran!"
- (Tirmizî, Birr ve sıla, 55)

Bu metinden aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Tevekkül inancına sahip birisi, zorluklar karşısında ümitsizliğe düşmez.
- B) Dünya hayatı geçici ve fanidir, ahiret hayatı ise ebedi ve kalıcıdır.
- C) Müslüman bir kimse, ibadetlerini zamanında yerine getirmeye önem verir.
- D) Hiz. Muhammed (sav) hikmetli sözleriyle insanları iyiye ve güzele yönlendirmiştir.**

peygamberimiz insanları sorumluluklarını yetine getirme konusunda uyarmıştır. iyilik yaomaya kötülükten kaçınma konusunda uyarıyor

4. Hendek Savaşı öncesinde Mekkeli müşrikler ve bazı Yahudiler, Müslümanların psikolojilerini bozmak için yıkıcı propagandalar yaptılar. Müslüman askerleri korkutmak ve savaşta yenilmelerini sağlamak için her türlü yalanı söylediler. Buna karşılık Hiz. Muhammed (sav) ve Müslümanlar, yapılması gerekenleri en iyi şekilde yaptılar. Sadece Allah'a güvenerek ve O'na dua ederek propagandalardan uzak durdular. Karşılaşan iki ordu arasında yaşanan çetin savaşta, zafer Müslümanların oldu.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Allah'a tevekkül edenlerin istekleri, her zaman gerçekleşir.
- B) Müslümanlar, düşmanları ile her zaman iyi geçinmekle yükümlüdür.
- C) Allah; dürüst olan, doğruyu söyleyen ve kendisine tevekkül edenlerin yardımcıdır.**
- D) Allah'ın takdir etmiş olduğu ecel asla değişmez.

yapılması gerekenleri yaptıktan sonra Allah'a güvenmeye tevekkül denir

5. İrade ikiye ayrılır. Bunlardan birisi külli iradedir. Külli irade; Allah'ın sınırsız ve her şeyi kuşatan iradesi anlamına gelir.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi bu metinde anlatılanlarla ilişkilendirilemez?

- A) "Bir şeyi dilediği zaman, O'nun emri, o şeye ancak "Ol" demektir. O da hemen oluverir."

(Yâsin suresi, 82. ayet)

- B) "... Şüphesiz Allah istediği hükmü verir."

(Mâide suresi, 1. ayet)

- C) "Kim iyi bir iş yaparsa bu kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa aleyhinedir. Rabb'in kullarına asla zulmedici değildir."

(Fussilet suresi, 46. ayet)

- D) "Şüphesiz Allah, iman edip salih ameller işleyenleri, altlarından ırmaklar akan cennetlere yerleştirecektir. Allah, elbette dilediğini yapar."

(Hac suresi 14. ayet)

Allah'ın dilemesine külli irade denir. kulun dilemesi ve istemesi ise cüzi iradedir

6. Kader ve kazaya iman, imanın altı şartından biridir. İslam bilginleri, bu inancın temel esaslardan olduğunu kabul etmiştir. Çünkü kader ve kazaya iman, Allah'ın ilim, irade ve kudret sıfatlarını kabul etmek anlamına gelir. Bu sıfatlara inanan kişi, aynı zamanda kader ve kazaya da iman etmiş olur.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) İnanç esaslarından birisi de kader ve kazaya imandır.
- B) İnanç ilkeleri, İslam bilginleri tarafından tespit edilmiştir.
- C) İslam'daki iman esaslarının bazıları Kur'an-ı Kerim'de geçmemektedir.
- D) Zaman ve mekâna göre değişebilen inanç ilkeleri bulunmaktadır.

imanın şartlarından biri de kaza ve kadere inanmak, Allah'ın sonsuz ilim, irade ve kudret sahibi olduğunu kabul etmektir

7. Kur'an-ı Kerim'de, Hz. Musa (as) ve Hz. Harun (as) hakkında şöyle buyrulmuştur: "İkiniz birlikte Firavun'a gidin çünkü o haddi aşmıştır. Ancak ona, sözlerinizi yumuşak bir üslupla iletin ki belki düşünüp doğruyu bulur veya içinde bir korku hisseder."
(Tâhâ suresi, 43-44. ayetler)

Bu metinden,

- I. İnsanları dine davette, güzel bir yöntem kullanılmalıdır.
- II. Hz. Musa'ya (as) davet görevinde, Hz. Harun (as) yardımcı olmuştur.
- III. Hz. Musa (as) tebliğ görevinde, birtakım mucizeler göstermiştir.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

metinde mucizeler gösterdiğinden söz etmemektedir.

8. Her milletin ve bireyin, Allah'ın takdir ettiği bir ömrü ve zamanı vardır. "Her milletin belli bir eceli vardır. Onların eceli geldi mi ne bir an geri kalabilirler ne de öne geçebilirler." (Arâf, 34) ayeti, bu gerçeği vurgular. İnsan, dünya hayatında sorumluluklarını yerine getirerek, vakti geldiğinde eceliyle yüzleşeceğini unutmamalıdır. Bu bilinç, kişiyi hem hayatını daha anamlı yaşamaya hem de ahiret için hazırlıklı olmaya teşvik eder.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varlıklar âleminde bir düzen ve uyum vardır.
B) Allah, bazı varlıkları ölümsüz olarak yaratmıştır.
C) Rızık kaynağı Allah'tır ve değişmez.
D) Ecel, külli iradenin bir sonucudur.

ecel değiştirilemediği ve Allah'ın koyduğu bir kanun olduğu için külli irade kapsamında değerlendirilir

9. "...İş konusunda onlarla müşavere et. Bir kere de karar verip azmettin mi artık Allah'a tevekkül et..."

(Al-i İmrân suresi, 159. ayet.)

Bu ayetten aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Bir işe girerken kararlılıkla hareket edilmelidir.
 B) İstişareye önem verilmelidir.
 C) Allah'a güvenilip dayanılmalıdır.
 D) Bütün varlıklara karşı merhametli olunmalıdır.

karar vermek: irade
 müşavere: istişare
 azim: kararlılık

10. Evrenin yasaları ile ilgili,

- I. Zaman ve mekânla göre değişiklik göstermez.
 II. Gözlenebilir olaylara dayanamamaktadır.
 III. Evrendeki düzen ve uyumu anlatır.
 IV. İnsanlar tarafından keşfedilmesi mümkün değildir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
 B) I ve III
 C) II ve IV
 D) III ve IV

evrensel yasalar değişmez
 gözlemlenebilir
 insanlar tarafından keşfedilir

SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA İLİŞKİN MERKEZİ SINAV

YABANCI DİL (İNGİLİZCE)

1. Bu testte 10 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdına işaretleyiniz.

1. Answer the question according to the text below.

 Mary is very social. She likes going out with friends but she doesn't like spending money.

 Mike is very ^{meseli} cheerful. His friends never get bored with him because he always does funny things.

 Amy sometimes tells false things about people. I don't know why she behaves like this.

 David always gets very good marks in exams but he often threatens his friends and talks to them in an angry way.

___ is funny but ___ is bad tempered.

- A) Amy / Mary
B) Mary / Mike
C) Mike / David
D) David / Amy

2. A journalist asks teenagers what the most important trait of a good friend is. Here are the results in the table below:

A good friend	Number of teens
should tell the truth	25
must back me up	20
shouldn't tell my secrets to anyone	40
should wear trendy clothes	5
should tell funny stories and make me laugh	10

According to the survey, which trait is the most important for the teenagers?

- A) S/he should be amusing
B) S/he should be reliable
C) S/he should be honest
D) S/he should be trendy

3.

Tom : I think trust is the most important one. I usually share all my secrets with my buddy. He should be loyal. Because I always count on my buddy.

Linda : My close friend Mike is very supportive. Helping people in need is very important for me. I like calling my fr ends whenever I need them.

Jessy : To me, a close friend shouldn't be sneaky. And s/he should always tell the truth.

Adam : I'd like to be with an energetic and a funny friend. S/he should make me laugh.

Whose comments are related to honest and helpful friends?

A) Linda-Jessy

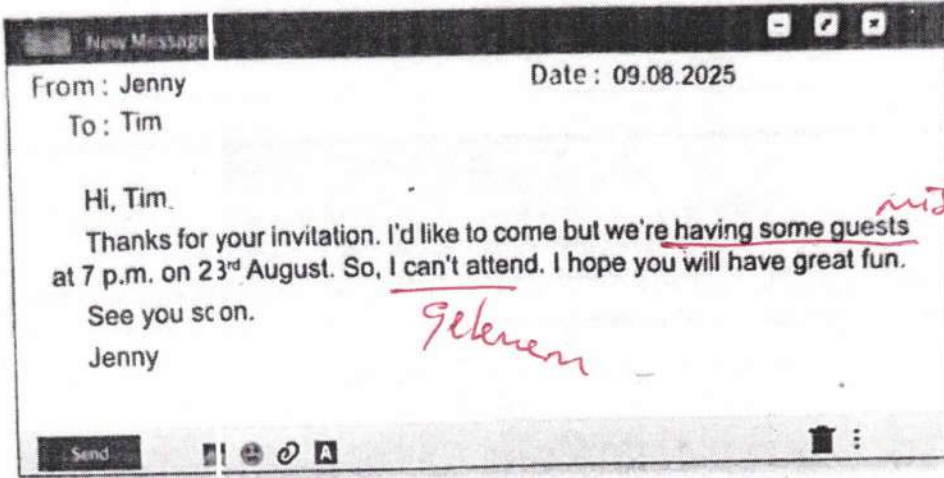
C) Jessy-Tom

B) Tom-Adam

D) Adam-Linda

4. Answer the question according to the e-mail below.

Jenny's guests are going to visit her so _____ X

- A) she likes to join birthday parties
- B) her friends will go out with Tim
- C) she refuses the invitation
- D) her house is far away from Tom's

C

5. Mary is my best friend. She is a very funny girl. I always talk to her and share my secrets because I can trust her. She helps people in need but she doesn't study, so her grades aren't good.

A

According to the text above, which of the following is NOT related to Mary's personality?

- A) Mary is lazy. *tembel*
 B) Mary is helpful. *yardımcı*
 C) Mary is reliable. *güvenilir*
 D) Mary is arrogant. *kibirli*

ilgili değil

6. Nina : There is a great movie at the cinema tomorrow night. What about watching it together?

Ashley : I'm sorry but I can't. I'm going to visit my grandparents.

accept Cindy : I'd love to come. It sounds great.

Nina : And you Carol? Would you like to join us?

Carol : Yeah, why no?

Nina : OK. Then we will meet in front of the cinema at 10:00 p.m.

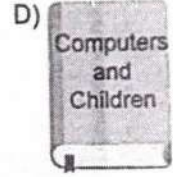
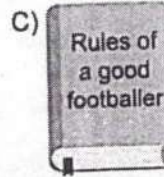
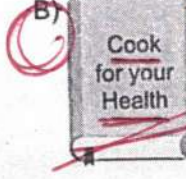
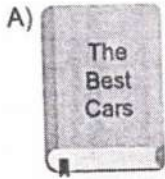
Which one is true according to the dialogue?

- A) Nina invites her friends to watch a play at the theatre. *movie*
 B) ~~C~~ Carol will visit her grandparents.
 C) Ashley ~~accepts~~ the offer.
 D) Cindy doesn't refuse the invitation. *reddetmiyor*

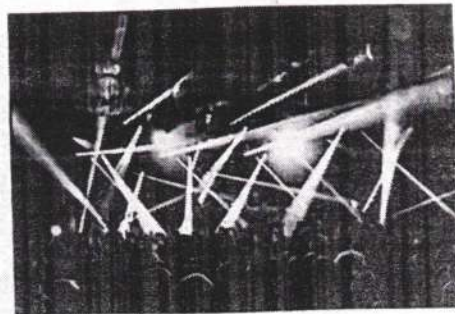
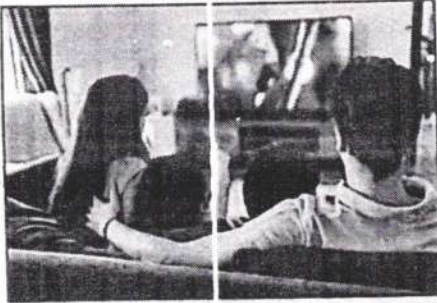
7. Dean and Martin decided to read the same book and discuss it later.
Here are the lists of their personal interests:

Dean	Martin
- cooking - computers - football	- tennis - cars - healthy diet

Choose the book that both David and Martin will enjoy reading.

8.

Which option DOES NOT match with the pictures above?

- A) My brother is fond of swimming.
B) My parents do the shopping every weekend.
C) I spend my leisure time playing online games with my friends.
D) We have a family movie night every Friday.

9. Ryan : Are you free tomorrow evening Megan?

Megan : Why are you asking?

Ryan : I am going to the new shopping center. Would you like to come with me?

Megan : ~~---~~ I should visit my grandparents.

Which of the options is suitable for the blank?

A) It sounds wonderful ✓

B) It seems fun ✓

C) I'd love to but I can't X

D) Sounds great ✓

10.

Linda : How about going to a café after school?

Sally : ~~---~~ ✓

Linda : OK! Let's meet at the café at 7 o'clock, then.

Which of the below is suitable?

A) That would be awesome; I love drinking coffee *harika olur,*

B) I must buy something from the mall X

C) Sorry, I have to study for my exam tomorrow X

D) I'd love to but I'm ill, should have a rest X